

OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE
1919 • 1994

Slovenija

Sreda, 14. september 1994

100 SIT, 13,8 KUNE, 27 ATS,
6 DEM, 6 CHF, 3 USD,
18 SEK, 6 AUD, 3660 ITL

Št. 37

Leto XXVIII

NOVA DOBA

LJUDSKA BANKA

Celje - skladišče

Per

III 127/1994

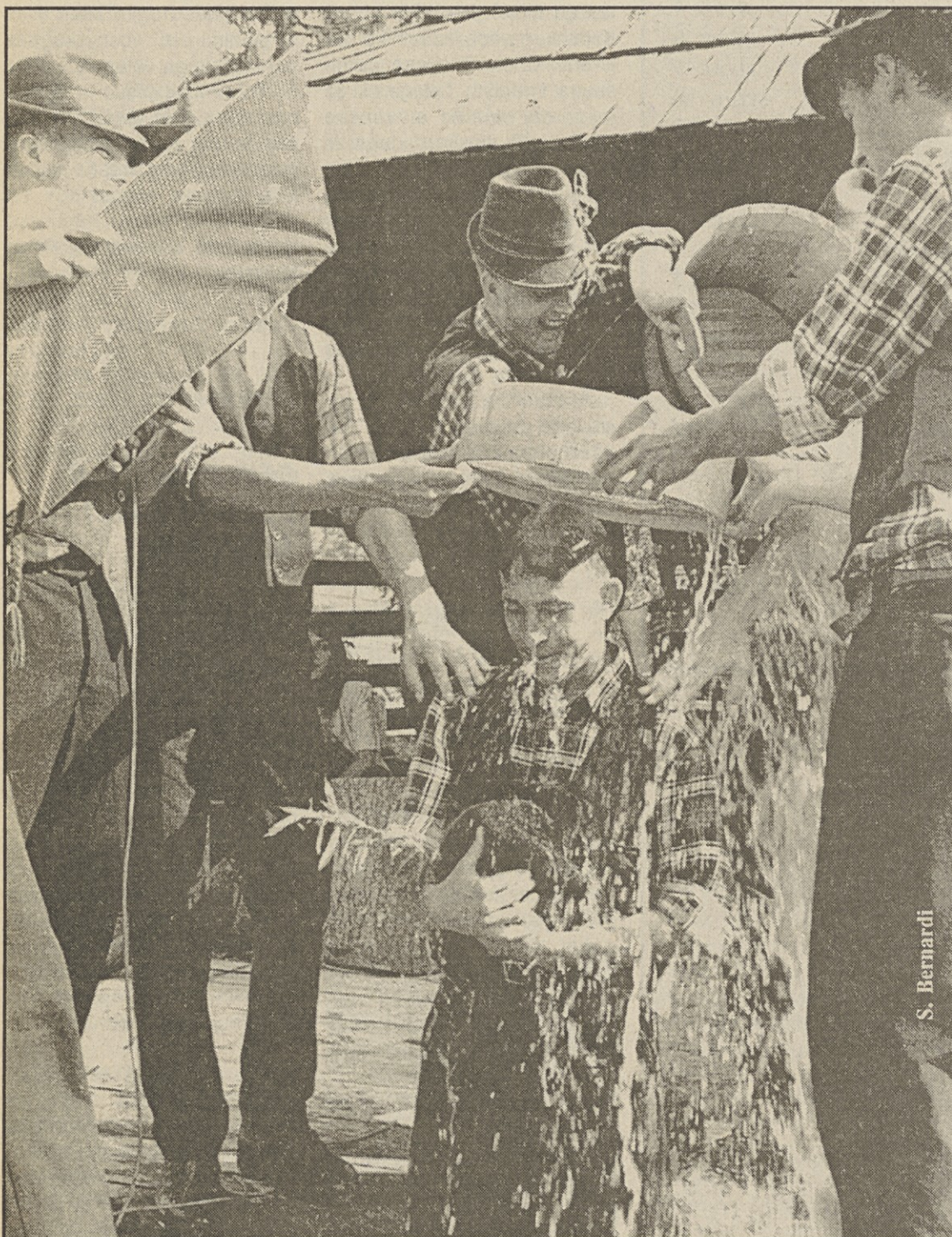

5000001680,37

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

100 SIT

S. Bernardi

Križ za Razkrižje

HITROST UBIJA - ZAVARUJMO OTROKE

Iz vsebine:

Deklaracija o Deželni zvezi Slovenije	stran 2
Ljubljansko cerkev Sv. Jožefa še vedno onečaščaj	stran 3
Meja	stran 3
Kadaver	stran 4
Narava poravna vse račune	stran 6
Križ v Razkrižju	stran 9
Skica za besedo v slovo	stran 10
Evropa dveh hitrosti	stran 12
Ni še čas za Novo dobo	stran 14
V precepu	stran 16
Fantje iz zбора	stran 18
Ekskluzivno: Tudi Drnovšek pri Vukobratu	stran 19
Jezdec smrti	stran 24
Vznemirljiva Azija	stran 26
Glasba: Slovenski underground na videu	stran 28
Ulična košarka osvaja Slovenijo	stran 30
Kdo bo naslednji predsednik Brazilije	stran 31
Ostanki dneva v deželi senc	stran 32
Burno življenje ameriške ambasadorke	stran 34

Najstarejši zasebni in nestranski časopis
 Direktor in lastnik: Janez Sever
 V. d. glavnega urednika: Milan Meden
 Posebne naloge: mag. Konrad Kolšek
 Grafično oblikovanje: Tanja Špiler
 Ilustracije: Miss Take
 Računalniška oprema: TRIS, podjetje za trženje, računalništvo in izobraževalne storitve, Murska Sobota, d.o.o.
 Tajnica v uredništvu: Danijela Božič
 Naročnine in prodaja: Mitja Ocvirk
 Naslov uredništva: Aškerčeva 15, 63000 Celje,
 Telefon: 063/ 441-606 in 441-215, Faks: 063/ 26-903
 Izdaja: PRESE d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
 Trženje in računalniški prelom: SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje
 Tiska družbeno podjetje DELO - TISK časopisov in revij p.o.
 Tednik izhaja vsako sredo
 Nenaročenih rokopisov ne vračamo.
 Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška 13.8 kune, Avstrija 27 ATS, Nemčija 6 DEM, Švica 6 CHF, ZDA 3 USD, Švedska 18 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 3660 ITL
 Žiro račun pri celjski SDK, št.: 50700 - 603 - 31819
 Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi Nova doba med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

ZDENKI KIDRIČEVI - MARJETI

Poletnega jutra sedim na klopci zdraviliškega parka v Rogaški Slatini. Nasproti kipa Borisu Kidriču. Pomniku krajana, slovenskega revolucionarja in partizana. Zame tistega Kidriča, ki ga je hotela Kominterneta kot razumnika odstraniti iz slovenskega partijskega vodstva, tistega, ki je jokal ob ukinitvi slovenske partizanske vojske, tistega, ki je samo Vidmarju potožil, da mora v Beograd, kjer ne ve, kaj bo z njim. Prav to razmišljanje me spodbudi, da se odpravim ta dan po sprehajalni poti št. 7 v Knežec, kjer je njegova domača hiša, spominski muzej zanj in na očeta dr. Franceta Kidriča.

Krenem za gozdom do prvih hiš. Za menoj ostaja nenaseljena, zapuščena, z grmovjem in travo zarasla hiša. Odprta okna, razbita stekla, potrgane polkne. Grem do prve hiše, da povprašam. Šele tedaj zagledam na zapuščeni hiši spominsko ploščo ob vratih. Vrnem se med visokim grmičevjem in robidovjem do podirajoče se klopi mimo posušene lipe. Med ostalim preberem imeni Borisa in dr. Franceta Kidriča. Šele ko povprašam v sosednji hiši, sem prepričan, da je to tista domača hiša Kidričevih. Muzej, pripadajoč spominskemu parku Trebče. Zadnje čase redko prihajajo, odpirajo hišo, tudi nekaj slikajo, niti oken ne zaprejo, pa odidejo. Hiša pa je vedno bolj zaraščena, z mrtvo stoletno lipo pred vhom. Simbol razpadlega boljševizma, se mi zdi, ko odhajam! Z njim je rasla, pa ga ni preživela.

Proti večeru spet ždim na klopci za staro pivnico. Tokrat z žepnim nožem v roki. Kidrič še nima vrtnice. Odrežem lepo rdečo vrtnico in mu jo dam v roko. Sprehajalci me nekam čudno gledajo. Sem vedno na strani "ponižanih in razžaljenih". Tudi če so že v ono-

stranstvu in so bili za življenja slovenski boljševiki. Menim, da "ponižani in razžaljeni" zelo milo rečeno za današnje stanje domače hiše Kidričevih.

Za preprečitev tega bi se morala pobrigati prvenstveno vdova in snaha Borisa in dr. Franceta Kidriča. Sicer pa je vse to tudi vprašanje in dolžnost, poleg načelnice Marjete, še številnih drugih! Vseh tistih s "polnimi usti" vosovskega in partizanskega veteranstva! Pa za kulturnike, pisce in čuvaje narodove dediščine! Ne nazadnje tudi za upravitelje spominskega parka Trebče, kamor hiša - muzej spada!

Pa brez zamere, načelnica Marjeta!

Zdenko Zavadlav, Streliška 5, Ljubljana

DEKLARACIJA O DEŽELNI ZVEZI SLOVENIJE

1 DEŽELNA ZVEZA SLOVENIJE združuje stranke, gibanja, skupine in posameznike, ki imajo v svojem programu zahtevo po decentralizirano urejeni Sloveniji, v kateri bodo prišle do izraza odločitve dežel, kar bo okrepilo državo Slovenijo.

2 DEŽELNA ZVEZA SLOVENIJE zahteva neposredno izvoljene in enokopavne predstavnike slovenskih dežel (regij) v slovenskem parlamentu.

3 DEŽELNA ZVEZA SLOVENIJE terja, da imajo občine in dežele izvirne prihodke, s katerimi samostojno razpolagajo in decentralizirano upravo, vključno s pravico sprejemanja deželne zakonodaje.

4 DEŽELNA ZVEZA SLOVENIJE vztraja pri spremembi volilne zakonodaje

tako, da bi v parlament prišli le neposredno izvoljeni delegati.

5 DEŽELNA ZVEZA SLOVENIJE je prepričana, da le deželna ureditev Slovenije zagotavlja enakomernejši in enakopravnejši gospodarski, kulturni in socialni razvoj posameznih področij v združeni in nedeljivi Sloveniji.

6 DEŽELNA ZVEZA SLOVENIJE programsko in organizacijsko koordinira delovanje podpisnic, nastope na volitvah in delovanje v parlamentarnem sistemu na različnih ravneh, za kar ob primernem trenutku izoblikuje in sprejme ustrezne dokumente.

Medijske Toplice, 03. 09. 1994
ZZP - ZVEZA ZA PRIMORSKO
STRANKA ENAKOPRAVNIH
DEŽEL DEŽELA ŠTAJERSKA
NEODVISNI SINDIKATI
SLOVENIJE PTUJ

**POZIV VSEM,
KI SO ZA DEŽELNO
UREDITEV IN PROTI
CENTRALIZMU**

Zveza za Primorsko, Stranka enakopravnih dežel, Dežela Štajerska, Neodvisni sindikati Slovenije, Ptuj, kličemo vsem posameznikom, skupinam, organizacijam in strankam, ki so za deželno ureditev in proti centralizmu, za usklajen, enakopraven in demokratičen razvoj, da se nam pridružijo.

Dosedanji razvoj samostojne države kaže, da se Slovenija čedalje bolj pogreza v medstrankarsko ideološko obračunavanje na škodo materialni in pravni varnosti ter blagostanja njenih državljanov. To ogroža samostojnost in celovitost Slovenije, izničuje pridobitve osamosvojitve, ljudi bega in jim jemlje zaupanje v obstoječo oblast.

Slovenijo je potrebno vsestransko krepiti in usklajeno razvijati na celotnem ozemlju države, pri čemer so še posebno občutljiva obmejna območja, ki se morajo gospodarsko, kulturno in demografsko hitreje razvijati.

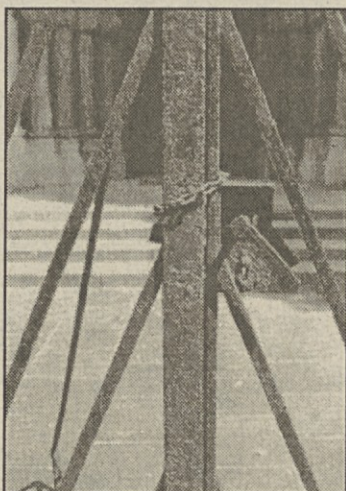
Sodobna slovenska država, ki vstopa v krog Evropske skupnosti, je država iniciativnih, podjetnih in samozavestnih državljanov, kar lahko omogoča le decentralizirana, na celotnem državnem ozemlju hitro se razvijajoča in nebirokratizirana Slovenija.

Centralizem državi ni dober gospodar. V tem evropskem prostoru, ki je močno na prepihu, se bomo Slovenci ohranili le tako, da bomo pokončno in dostojanstveno držo uveljavili v vsaki kulturno in gospodarsko trdni hiši.

Zveza za Primorsko,
Sežana Stranka
enakopravnih dežel, Celje
Dežela Štajerska Neodvisni
sindikati Slovenije, Ptuj

**LJUBLJANSKO
CERKEV SV.
JOŽETA ŠE VEDNO
ONEČAŠČAJO**

Dne 18. septembra ob 3. uri popoldan se ponovno dobimo pred cerkvijo Sv. Jožeta, ki je posvečena slovenskim družinam. V popolni tišini

Meja

Ljubljanski politiki znova dokazujejo, da so v miru nedržavotvorni. Z Italijo mešetarijo o dvojnem državljanstvu, lastnini itd. Pri tem žugajo, da bodo poiskali pomoč pri zahodnih zaveznikih, kar je farsa, ker so pozabili, da so skočili v hrbet Parizu, Londonu in Washingtonu, ko so enostavno razstrelili nekdanjo zahodno mejo osovražene Jugoslavije.

Italije slovenska meja ne zanima. Evroske norme preprečujejo nasilno menjanje meja. Mogoče bo Berlusconi odkorakal prej kot v enem letu (italijanski razumniki pripravljajo veliko izjavo o moderni Italiji in demokraciji zaradi strahu pred fašizmom). Toda njegovi ministri vsekakor ne govorijo na pamet, marveč usmerjeno. Italija in Slovenija si bosta pač podajali Slovenijo kot žogico. Na nek način "rovarjenje" Italije Slovenijo celo rešuje, da v nekaj mesecih ne gagne v avstrošvabskem bazenu.

Ob teh problemih je vprašanje dvojnega državljanstva skoraj marginalno vprašanje.

Bistveno je, kako naj ostane Slovenija lastnica svojega ozemlja, ker je v zakulisju vseh teh pritiskov samo en namen: da se slovenska ustavna norma o prepovedi prodaje zemljišč spremeni in prilagodi evropskim pravilom. Ne glede na to, da je Slovenija majhna država. To nikogar ne zanima: Slovenija je prostovoljno izbrala svojo pot v EU.

Medtem so mešetarji v Ljubljani že zatolkli obupen primorski poskus, da na tej strani državne meje reši primorska zemljišča pred razprodajo, saj so enostavno zrušili produktivna slovenska podjetja.

Kadar začnejo izgubljati Slovenci svoja zemljišča na obeh straneh meje, nacionalna žaloigra ni daleč.

Da ne bo nesporazuma: tudi med slovenskimi aktivisti v Italiji se skrivajo barabe, ki so za mastne provizije odprodajali slovensko zemljo Italijanom. To bo ena sama žalost, ko bo odprto še to poglavje novejšje zgodovine Slovencev.

Prvo stališče slovenskega zunanjega ministrstva, da je izbira državljanstva stvar prostovoljne odločitve posameznika, ni bilo napačno. Toda po ministrstvu so padle skoraj vse stranke.

Problem pa je samo v kapitalu: če ga ima Slovenija dovolj, mora reševati najprej svoje ozemlje. S produktivnimi investicijami, ne s staromodno diplomacijo. Investicije so kvas, brez katerega kapital ne more vzhajati.

Medtem so začeli strankarski voditelji v Sloveniji še primitiven prepir s slovensko Cerkvijo. Toda smer razvoja Slovenije neusmiljeno kaže, da bo ostala cerkvena posest skoraj edina slovenska lastnina.

To vprašanje se lahko rešuje samo na dva načina: z mobilizacijo domačega kapitala in ostrim pogajalskim stališčem o posebnostih Slovenije pred vključitvijo v Evropsko unijo, ne pa z vnaprejšnjim govorjenjem, da se bo Slovenija odrekla dela svoje samostojnosti.

Danska in Norveška sta tisti državi, ki sta cepetali, preden sta pristali na vključitev v EU. Prva zaradi kmetijstva. Druga zaradi ribištva.

Obema je uspelo prepričati EU v svoje posebnosti.

Problem torej ni v državljanstvu, mejah, prepovedi prometa z nepremičninami itd., marveč v nedržavotvorni držbi slovenske politike, ki lahko le s produktivno mobilizacijo in koncentracijo investicijskega kapitala zadrži zemljepisni in zgodovinski prostor Slovenije v Evropi. Če je to sploh še mogoče.

Kadaver

(Pogled s strani.)

Celje je menda mesto. Ima železniško in avtobusno postajo, ima ulice, trgovine, gostilne, spalna naselja, fabrike in pokopališče. Vendar ima vse to tudi Polzela. Celje ima tri in pol kinodvorane. Pretežno prazne. Laško ima eno samo, a tudi ta bolj ali manj sameva. Fina tolažba. Celje ima en radio in videostrani, ki jih meščani radi imenujejo televizija. Fino, ampak oboje imajo tudi v Šmarju pri Jelšah. Toda Celje ima dva časopisa. Enega z osmrtnicami, drugega brez. Prvi je osrednji mestni tednik, drugi, prav tako tednik, je manj vaški. Časopisa v Šmarju seveda nimajo. Niti takega z osmrtnicami. Prav tako nimajo gledališča. Vsaj ne profesionalnega. Celje ga ima. Dobro gledališče. Celje ima tudi en mrtev motel in dva še bolj mrtva hotela. Vendar pa imajo hotel tudi v Preboldu. Prav tako mrtev.

Celje ima nočno življenje. O, ima. Ima dve nabito polni diskoteki in dva kluba z drugačno glasbo, za katera polovica Celjanov ne ve, druga polovica, seveda z izjemo tistih štiristotih, ki vanju bolj ali manj redno zahajajo, pa ju ne mara. Kaj ne mara, sovraži. Vključno s tistimi štiristotimi. Kljub temu, da se v Kljubu ali Barflyju ne koljejo. Vsaj ne prepogosto. In ko smo že pri nasilju: Celje ima eno najvišjih stopenj kriminalitete v Sloveniji. Seveda gre v večini primerov za nasilna kazniva dejanja.

Toda Celje je menda kljub vsemu pošteno delavsko mesto. Vstaja ob petih zjutraj, dela do dveh, zaspi ob desetih. Pred televizijo. Mestno jedro je deležno značilnega mestnega vrveža le ob sobotah, pa še to le do poldneva. V nedeljo se po mestu potikajo le sezonski delavci. Baš me zanima, a kuda to Slovenci idu nedeljom (Silva Mežnarič - paraf-

raza)? Turistov v Celju ni, če pa kakšen zvedavi Japonček le zaide vanj, se iz mesta pobere še pred večerom. Arhitekturi, knjižnicam in muzejem navkljub. Turisti ne marajo mrtvih hotelov. Turisti ne marajo mrtvih mest.

Celje ima tradicijo, industrijo, obrt, podjetništvo. Podjetniki imajo lepe nemške avtomobile in lepe italijanske obleke. To šteje. Tisti, ki hodijo na delo v Gaberje ali v Štore, imajo stoenke in lade. Lepe, urejene, z nalepko O'NEAL na zadnji šipi. Tudi to šteje. Mesto ob Savinji ima tudi svoje yuppies. Ne sicer tistih pravih, iz filmov. Bolj take, smešne, izgubljene nekje med ruandskimi pragozdovi in frankfurtsko borzo. Spoznate jih po prekratkih hlačah in kravati s čudovitim motivom racmana Jake. V poslovnem kovčku - Samsonite ali Prince, jasno - skrivajo banduro in sendviče s posebno. In ker to ve le malokdo, so neznansko srečni.

Srečno pa je tudi mesto Celje. Meščani ga imajo radi. Kljub temu, da ne živijo z njim. Kljub temu, da živijo mimo njega, medtem ko le-to pred njihovimi očmi umira. Prosim malo več veselja v to vaše umiranje. Srečno mesto.

Ni torej jasno, zakaj so višje šole že davno tega pobegnile iz Celja; zakaj mesto vztrajno izgublja status regionalnega središča; zakaj ima komsomolsko Velenje neprimerno več atributov urbanega kot Celje; zakaj predstavlja vrhunec elitnega kulturnega udejanjanja meščanov prireditelj imenovana Valčkov večer; zakaj se Celje spreminja v polruralni kompromis med Rogatcem in Celovcem. Seveda brez identitete in prihodnosti. Bog ve. Celjani namreč nimajo pojma.

Gregor Kozovinc

v sprevedu s sliko Device Marije z Jezuškom okrog cerkve tiho protestiramo, da se nam vernikom ukradeno vrne nazaj.

Pred sprevedom si še oglemo notranjost cerkve (oblast nam za eno uro cerkev odklene). Vse strehe in strop so obiti z betonsko slamnato izolacijo in s tem so prekrili Plečnikove portale. Predel glavnega oltarja s kipom Sv. Jožeta z Jezuškom v naročju je zazidan. Vsa Plečnikova dela, štirje oltarji, betonsko stopnišče, stebri, obhajilna miza so razbiti in ležijo po tleh ob kipu Sv. Jožefa. Grobek z relikvijami mučencev pri glavnem oltarju je oskrunjen, vsebina odnešena neznano kam. Vsa oprema cerkve, slike, nabožni kipi in najlepše jaslice v Ljubljani so izginili. V cerkvi so razobešene pornografske slike, družbo jim dela slika boljševika Tita.

Po sprevedu okrog cerkve

gremo v kapelo k sv. maši, zakar moramo plačati najemnino za tisto, kar so nam ukradli. Med maši molimo k Bogu, da se oblastnikom obudi vest in vrnejo ukradeno nazaj. Saj je prav letos leto družine.

Cerkev in samostan imajo filmarji, stavbo za duhovne vaje imajo lekarne in neko računalniško podjetje.

Verniki smo se trdno odločili, da ne prenehamo s sprevedu okrog cerkve, dokler se ne popravijo krivice.

Vabljeni so družine z otroki, saj je cerkev posvečena prav njim.

Cerkev z ostalimi stavbami so po vojni komunisti nasilno odvzeli vernikom in še do danes nam niso vrnilo, ker nam še vedno vladajo. Verjetno tudi zaradi takih stvari kljub vabilu Sv. Očeta še do danes ni k nam.

F.P.

VPORABITE

MOČ

TISKA

Če so lahko v ZDA leta 1912 napisali, da je kapitalistični red strohnel in vir neizrekljivega siromaštva in trpljenja, potem moramo v Sloveniji leta 1994 ugotoviti, da nezaposleni stopajo po ulicah naših mest, kapitalistična koncentracija pa neusmiljeno ugonablja sloj poslovnih in pametnih ljudi.

Nova doba zato poziva vse ljudi, naj nam sporočijo svoje sanje, želje, pametne ideje, koristne pobude, sinopsise, scenarije, rešitve, različna mnenja in načrte za plemenitev slovenskih tal.

Računajte, rišite, fotografirajte, pišite, ustvarjajte!

Siti ste razbijanja in tujih načinov življenja.

Ne vztrajamo, da so vaša objavljena pisma podpisana in opremljena z naslovi (na ta način boste povsem varni pred nizkimi udarci in vlačanju po zobeh).

Poziv velja vsem, ne glede na leta, raso, barvo, spol, jezik, vero, politično prepričanje ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršnokoli drugo okoliščino, ker se vsi ljudje rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice in so obdarjeni z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z drugim kakor bratje.

Polemike in mnenja o ljudeh in stvareh morajo biti opremljena s polnimi naslovi in imeni, seveda.

Pisem, ki razširjajo smrad sovraštva, ne bomo objavljali (Nova doba ni komunalno podjetje).

■ Intervju: Marija Vogrič

Narava poravna vse

Nova doba: Človekove pravice in državljanske svoboščine so eno od osrednjih vprašanj civilizacije.

Na načelni ravni je z njimi v Sloveniji vse v redu, zatika pa se pri konkretizaciji?

Spoštovanja človekovih pravic v neki družbi ali državi ne moremo vrednotiti skozi leporečje ustave, resolucij, zakonov, programov strank... Pravice in svoboščine so stvar zelo konkretnih medčloveških odnosov, ki jih uresničujejo predvsem državne institucije s svojimi postopki in odločitvami. Gre za odnos do posameznika in družbenih skupin, za spoštovanje njihovih državljanskih in človeških potreb v najširšem smislu. V tej sferi je Slovenija po odcepitvi pogrnila, kot je dolga in široka.

Zame ni nobenega dvoma, da je na tem izpitu padla že ničkolikokrat. Pa ne zaradi neznanja ali nesposobnosti. Njene tovrstne padce gre pripisati pomanjkanju državniške modrosti, manifestaciji iracionalnih čustev sovraštva in maščevalnosti, ki so pravičnost potisnili v slepo ulico. Težko je napovedovati, koliko časa bo še trajalo to brezumje. Vsekakor pa ne bi dvomila o tem, da bomo zaradi takega obnašanja Slovenci potegnili krajši konec. Trdno namreč verujem, da Mati Narava na dolgi rok poravna vse račune. Še zlasti najbolj nepoštene, zaradi katerih je trpljenje zaznamovalo veliko ljudi."

Nova doba: In vendar Evropa daje Sloveniji številna priznanja?

Samo skrajno senilna, vase zaverovana in za stiske drugih narodov neobčutilna stara celina nas lahko hvali, kako zgledno skrbimo za uveljavljanje človekovih pravic. Zapira si oči pred dogajanjem v podalpski deželi, ker jih pač meri z zlom, ki gospoduje v drugih republikah nekdanje zvezne države. Naše sklicevanje na balkanski kotel in primerjanje z zaščito tamkajšnjih ljudi je hinavščina posebne vrste. Tam vendar divja vojna!

Ve se, kako je s človekovimi pravicami, kjer veljajo zakoni najhujšega nasilja.

Zato preprosti ljudje, ki nimajo v rokah žezla oblasti in z njim ekonomske ter politične moči, sovražimo vojno in preziramo njene protagoniste.

Ker se je po zaslugi poštenih častnikov bivše JA na naših tleh vojni stroj pravčasno zaustavil, nimamo rek beguncev kot produkta etničnega čiščenja, ki še zdaleč ni le srbska iznajdba. In praksa. Nikoli doslej ga svet ni tako enodušno obsojal v vseh njegovih različicah tega časa in prostora. Toda nikoli tudi ni bil pred tem pojavom bolj nemočen. To je rakasto obolenje - AIDS sodobnega človeštva. Nagrada za človekovo sebičnost in ozkosrčnost. Ob njem ni prostora za elementarne človekove pravice, ne za enakost vseh pred Bogom in zakonom.

Nova doba: V Ljubljani deluje nekaj institucij, ki naj bi se ukvarjale s problemi človekovih pravic, a se samo prepirajo o pristojnostih in denarju.

V Sloveniji živi nekaj sto uslužbencev nekdanje Jugoslavije (pripadniki JA, civilne osebe v vojaških službah itd.), pa družine bivših častnikov, ki že četrto leto niso ne obtoženi ne sojeni, vendar so brez stanovanjskih pravic, pokojnin in drugih sredstev za preživljanje. Še huje je s tistimi, ki živijo v izgnanstvu. Od kod ta pošastna sovražnost?

"Ob tem, kar danes vem o stiskah teh ljudi, se samo sprašujem, kaj nas je pravzaprav obsedlo. V stikih z "izdajalci" sem se prepričala, da si tako lojalnih, korektnih sodržavljanov ne zaslužimo.

Slovenski narod spoštujejo in preprosto niti sebi nočejo priznati, da jih mnogi, zaslepljeni od medijske vojne, demagoških, paranoičnih, pokvarjenih politikov, zavračajo, odklanjajo, kot bi bili garjavi. Njihov edini "greh" je pripadnost, zvestoba jugoslovanski ideji (zakaj ne pripravimo linča zaradi nje Cankarju in mnogim drugim uglednim Slovencem), tako kot verjamejo v možnost sožitja vseh ljudi na tem planetu. Med prizadetimi so slovenske žene in matere, pa slovenski otroci z vsemi potrebnimi izkazi. Saj! Zadnja leta se zdi, da smo se vrnili v najbolj zadrto obdobje povojne Jugoslavije, ko so bili za birokrate na vseh ravneh pomembnejši papirji kot ljudje, ki so stali za njimi. Se hočejo naši gospodje tudi teh žen in otrok rešiti za vselej? Potem pa naj ne jokajo, kako se naša čreda nevarno krči! Sami ji strežejo po življenju s svojo ušivo podobo sveta in vrednot, ki naj bi mu vladale."

Nova doba: Vse to zagotovo močno škoduje ugledu Slovenije v svetu in zavira njeno vključevanje v mednarodne tokove.

"To je jasno vsakemu normalnemu člo-

veku. A kar se mene tiče, se na tisti ugled v svetu poživžgam. Človek, ki se neprestano trudi, da bi drugim ugajal, presneto malo da nase in na svoje dostojanstvo. Naravnost pogrezamo se v blato hlapčevstva Evropi,

V račune

Marija Vogrič, primorska pisateljica, avtorica uspešnic, kot so Ljudje bodo ostali, Zaznamovani, Neptunov krst, mladinskih pripovedi Sonce v zenitu in Prva ljubezen, se je Slovencem predstavila tudi z romanom Vojna iz ljubezni, ki so ga v kratkem morali ponatisniti. Pozornost je zbudil zlasti med tistimi, ki so se doslej morda že sami spraševali, ali ne bi mogla osamosvojitve Slovenije potekati drugače, brez vojne in žrtev. Pri pisanju in v življenju jo vodi predvsem globok čut za poštena medčloveška razmerja, v katerih ni prostora za pretirani nacionalizem, ki tako pogosto pripelje do človeških tragedij. Tačas že snuje nov roman.

Ameriki in kaj vem komu še vse. Mi Evropi nimamo kaj dokazovati in poročati. Ne danes, ne čez tri leta. Najprej smo za to, kar počnemo z namišljenim sovražnikom, odgovorni svojemu narodu.

Naj se jim še tako zamalo zdi, gospodom - šefu države, predsedniku vlade, ministrom, poslancem, strankarskim prvakom - za svoja dejanja, ki "krasijo" njihovo pot pred in po osamosvojitvi, so odgovorni slovenski javnosti in ne Evropi.

Ves pravosodni in samozaščitni sistem, ki naj bi služil pravici, so zavrteli po zvokih njihove glasbe. Glasbe, ki so jo spočeli nacionalistični jastrebi, zdaj pa njene takte pridno udarjajo še mnogi drugi ne glede na ideološko, versko ali strankarsko pripadnost. Družno brezobzirno teptajo človekove pravice nekaj tisoč "ožigosanih" prebivalcev "moje dežele", pa izgnance po njihovi meri, jih pošiljajo od Poncija do Pilata, ne da bi skrivali, kako so najprej po črki zakona in nato še zaradi osebne maščevalnosti "zmagovalcev" obsojeni na križev pot hlapca Jerneja. Z evropskimi in drugimi državami vred se Slovenija

zapira pred "golaznijo" na mejah. Razcvet kriminala vseh vrst ji pride kot nalašč, da že tu lahko po hitrem postopku obračuna z vsemi, ki jih je do včeraj imela za brate, dokler so se ji pustili ekonomsko izkoriščati. In s tistimi, ki so petinštirideset let zagotavljali varnost njenih meja, da bi si na koncu s Hitlerjevo soldatesko razdelili vzdevek "okupatorska vojska".

Nova doba: Pišete tudi o njihovih usodah v drugem delu romana Vojna iz ljubezni?

“Razumljivo. Kako bi se človek lahko delal slepega in gluhega ob tolikšnih stiskah soljudi? Njihova bolečina je že zdavnaj postala tudi moja bolečina. Kakšna svetost življenja neki! Kakšno spoštovanje družine! Ob tovrstni propagandi se mi želodec obrača. Če bi bilo to res, se nam ne bi moglo zgoditi, da prek tisoč družin trepete za svoje stanovanje, da je šeststo oseb obsojenih na izgnanstvo (mnogi brez ustreznega postopka), da veliko bivših častnikov JA čaka na pokojnino. Bodo morali vsi pomreti, preden jim jo bodo končno naklonili?”

Pri vsem tem se oblast nesramno sklicuje, da vse to počne v mojem interesu (sodbe v imenu ljudstva!), v interesu varnosti naše mlade države. Presneto, če to ni pokvarjenost! Zakaj si slovensko vodstvo vsaj malo ne osveži spomina? Naj si vzame čas in se sprehodi po časopisih, kjer so zapisi govorov pred plebiscitom! Najprej so z obljubami spravili na volišča vse živo, nato pa z neverjetnim smislom za destrukcijo podrli med ljudmi vse mostove. Kakšna morala!

Neverjetno srečo imamo, da so naši “nasprotniki” ljudje z izjemno srčno kulturo, v katero je vtkana hvaležnost do Slovenije, ki je bila vseskozi njihova ožja domovina.

Njen napredek je še kako zaznamoval tudi njihov znoj! Zdaj pa zastrašeni, ponižani, polni brezupa ždijo v svojih domovih. Vse mogoče službe so jih obdale z instrumentarijem prisile, prisluškovalci, zasledovalci in zasliševalci, ki se jih ne bi sramovala najbolj zadržta vojaška hunta kakšne južnoameriške države. Zakaj vsi ti zvesti služabniki mlade države ne obelodanijo zapisnikov, uradnih zaznamkov, poročil, s katerimi polnijo ušesa “poklicanih in izvoljenih” ter grozijo svojim žrtvam? Se bojijo, da vsi ti izdelki varnostnih služb, ki so jih razpredli doma in na tujem (glede tega so zagotovo prekosili svoje “rdeče” učitelje), ne bi prenesli kritičnega očesa večine Slovencev. Tiste večine, ki spoštuje rek, da ne delaj bližnjemu tistega, kar ne želiš, da bi drugi storili tebi.”

Nova doba: Zakaj ta večina bolj ali manj trdovratno molči in tako dopušča razraščanje krivic?

“Vzrokov za to je gotovo več. Časi so taki, da ljudje komajda zmagujejo svoje težave. Hkrati gotovo drži, da v javnost resnica o kršitvah le tu in tam pricurlja, saj so redki novinarji, ki ji brezkom-

promisno služijo in zaradi tega nosijo glavo naprodaj. “Dobronamerni jastrebi” prežijo na vsakega, ki preveč “stegne jezik”. Sami so vzeli medije v zakup že davno pred osamosvojitvijo. Prizadeti posamezniki, ujeti v neučinkovito in komformistično pravosodno kolesje, molčijo. Zakaj, ni težko uganiti. Mnogi se vdajajo iluzijam, da jih bo rešil mehanizem evropskih institucij za človekove pravice. Tisti, ki so prispeli do tja, so se že streznili. Vse kaže, da so evropskim varuhom človekovih pravic naši vrli politiki napeli ušesa, kako je treba ravnati s “srbskimi agresorji”.

Nova doba: Kaj torej storiti? Varuha pravic Slovenci še vedno nimamo...

“Če bi nam bilo kaj do njega in za zmago pravice, bi ga že zdavnaj imeli. Za začetek bi jih potrebovali vsaj ducat, da bi čim prej zvozili na smetišče zgodovine vse posledice nacionalistične navlake, ki ni vredna civiliziranega naroda.

Če bi jih bilo kaj v hlačah, bi najprej zahtevali revizijo vseh zakonov, ki enim dajejo, drugim pa jemljejo človekove pravice in svoboščine.

Posedli bi se za isto mizo z delegacijami prizadetih brez porogljivih nasmeškov na licih in jim prisluhnili z iskreno željo, da nemudoma odpravimo krivice. Najprej pa bi se jim morali opravičiti za posilstvo, ki ga je nad njimi storila država.

Ta naj s policijo in Morisovci išče zločince, ki jih že kar mrgoli v slovenskem podzemlju. Za to in samo za to plačujemo organe represije. Kriminalce bodo našli povsod ne glede na narodnost. Tudi v vrstah politikov. Tam še zlasti, ker se počutijo najbolj varne, saj jih štiti že samo dejstvo, da so pri koritu. Poštene ljudi pa naj pustijo pri miru! Omogočijo naj jim, da bodo živeli v svojih “gnezdih”, ki so jih spletli s trdim delom in odrekanjem, pri svojih družinah, kjer jim je mesto po vseh zakonih od pamtiveka, s človeka

dostojno pokojnino, za katero so se v življenju nagarali malo drugače kot novopečeni poslanci, ki so prišli na krmilo po “slovenski pomladi”. Pokojnina ni in ne more biti privilegij, pa tudi miloščina ne.”

Nova doba: Kaj bi storili, če bi se znašli v koži prizadetih državljanov?

Tožila bi vse tiste institucije države, ki zlorabljajo svoj položaj, si jemljejo pooblastila mimo ustave in zakonov, izigravajo mednarodno sprejete obveznosti in namesto pravni državi služijo politiki. Seveda se zavedam realnih omejitev dejanskih žrtev. Nimajo sredstev niti za preživljanje, kaj šele za nenasitno žrelo pravosodnega

sistema. Zato kršitelji temeljnih predpostavk vsake demokracije lahko mirno spijo.

Nova doba: Kaj predvsem želite sporočiti sorojakom z romanom, ki ga snujete?

“Najbrž je knjiga bolj namenjena potocem kot sodobnikom. Gre pač za moje poglede na “zgodbo o uspehu”, ki smo jo enaindevetdesetega zakoličili z nasiljem, nadutostjo, prevzetnostjo in sebičnostjo, zdaj pa jo za istimi mejniki trasiramo v prihodnost.

Rada bi prispevala k temu, da bo ob “zgodovinskih” Premikih, Okopih in Svitanjih zanamcem na voljo tudi kakšno nezgodovinsko pričevanje o izgubljenih iluzijah generacij, ki so jim dediči sesuli vse, kar so desetletja ustvarjale.

Krajši konec bodo, kajpak, potegnili dediči. Kakorkoli namreč obračamo “zgodbo o uspehu”, je že danes jasno, da so se “osvoboditelji slovenskega naroda” grdo ušteli. Kar raste in se bohota pred našimi očmi, ni Indija Koromandija. Še njena senca ne. Ste načrtovali takšnega spačka, gospodje politiki? Se je izplačalo raztreščiti Jugoslavijo in jo spremeniti v eno samo grobišče?...”

Križ v Razkrižju

*Papež Janez Pavel II. in slovenski metropolit
dr. Alojzij Šuštar*

Z apostolsko administraturo mariborski škofiji je Sveti sedež pred prihodom papeža v Zagreb uredil vprašanje slovenskega bogoslužja v Razkrižju in še nekaterih drugih slovenskih vaseh v štrigovski fari. Podobno rešitev je našel po drugi svetovni vojni za slovensko Primorsko.

Kako bosta oblikovani novi fari (verjetno ljutomerska in štrigovska), bo čas šele pokazal.

Zdaj mora slovenska Cerkev demonstrirati z bogoslužjem v hrvaškem jeziku (za hrvaško manjšino v Sloveniji) strpnost in kulturo sobivanja.

S svojo potezo je Sveti sedež kakor nadležne muhe odgnal nestrpneže, ki so hoteli kovati politični kapital na račun vere. Tako zvonke klofute še niso dobili. Poleg tega je pokazal, da je mogoče najti rešitve po pametni poti: brez ognja v strehi.

Ni pa modro, da slovenska država po štiridesetih letih življenja v Sloveniji ni dala državljanstva razkriškemu župniku, čeprav so imeli farani z njim včasih neprijetne izkušnje. Toda: "Naj prvi vrže kamen tisti, ki je brez greha!"

Z ozkostjo in nestrpnostjo se ne rešuje ničesar.

S svojo potezo je Sveti sedež obilil z mrzlo vodo tudi nestrpneže v hrvaški Cerkvi in državi.

Žal voditelji slovenske države premalo razumejo apologetsko govornico Cerkev: tudi v Kairu, kjer je bilo svetovno srečanje o prebivalstvu, bi se lahko Slovenija nedvoumno postavila na stran Vatikana, čeprav je kazalo, da je popolnoma osamljen (pritegnile so mu "le" islamske države).

Prvič zato, ker je za Slovenijo značilna demografska implozija, zato mora dati prednost razvojni politiki, ki bo dala ljudem delo in družinam varnost.

Drugič pa zato, ker bi na ta način postala v hipu znana po vsem svetu (zaradi svojih načelnih razlogov, ne cenene promocije!).

Vatikan je s svojo načelno držo v Kairu skoraj čez noč našel boljši stik tudi z vzhodnimi (islamskimi) državami. To je bila visoka šola diplomacije in znamenje boljših obetov za ekumenizem.

Zdaj se obeta Sloveniji še ena nesreča: tokrat noče razumeti apologetske govornice slovenskega metropolita o eni sami Evropi.

Slovenijo rinejo v višegrajsko (srednjo) Evropo. To je "mala katoliška Evropa" ali "mala katoliška antanta".

Politiko Vatikana glede Evrope je večkrat pojasnil v svojih govorih papež Pij XII že leta 1954. Dejal je, da je potrebno "čvrsto združiti Evropo, da bi bilo konec tradicionalnega tekovanja med enim in drugim narodom in da bi zagotovili skupno zaščito njihove neodvisnosti in mirnega razvoja".

Pri zavzemanju za takšno politiko je imel težave, ker so proces združevanja včasih omrtvičili in zemljepisno omejevali različni diplomatski interesi.

Kljub temu je Vatikan prvi predstavil pobudo o današnji Evropski uniji. Katoličana Schuman in Pelli sta se zavzela za Evropsko skupnost za premostitev in jeklo. Prvaki katoliških strank

Schuman, Bidault, Adenauer, De Gasperi in Van Zeeland so idejo razvijali. Medtem je De Gasperi utiral dialoško pot med Nemčijo in Francijo.

V petdesetih letih je celo močni Washington popustil Vatikanu glede zemljepisnega omejevanja evropskega združevanja.

Slovenija se mora sprijazniti s temi dejstvi. Ne more čez noč tja, kjer je na začetku ni bilo. Lahko pa je jeziček na tehtnici med severnim in južnim evropskim polom. Zato je metropolitovo stališče o eni sami Evropi pametnejše od nepremišljenih parlamentarnih pobud, ki peljejo Slovenijo v "malo katoliško antanto".

Kaj če je to germanska vaba za radoživo slovensko ribico? V plitvem in zaprtem tolmunu je enostavno loviti.

Edina strateška rešitev za Slovenijo je smer, ki jo je že pred leti pokazal slovenski metropolit: ena sama Evropa. Na našo srečo z Veliko Britanijo in njenim orjaškim ter poučnim večverskim in večkulturnim sistemom združenega kraljestva.

Kmalu bo postalo vsem jasno, kdo med "slovenskimi" voditelji je bil eksponent ali ujetnik avstrošvabskih interesov. "Mala katoliška Evropa" je bila umetna vaba.

Slovenski politiki, ki se niso najbolje odrezali pri razkrižanju Razkrižja, bi morali najti tudi odgovor, zakaj je papež v Zagrebu govoril o Savi in Donavi, ki v sobivanju združujeta različne samostojne narode in vere in zakaj je slovenski deželi priporočil, naj spoštuje človeške vrednote?

Papež je odpotoval. Hkrati je priplula v Koper ladja z nevarnimi smetmi.

Naključje?

Milan Meden

Skica za besedo v slovo

(Listi iz neobjavljenega dnevnika Bojana Štiha, veliki srpan 1984)

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Zadnja svetloba poletnega večera ugaša. Okrog hiše je dobrava s potokom, v katerem je še najti rake. Pravkar je čez potok skočila srna, ki sta jo spremljala mladiča. In ker po travnikih že stojijo ostrnice, spomin na Otona Zupančiča, ki je danes med literarno nevednimi rojaki že docela pozabljen pesnik, ni več slišati ne ob

večerih ne ob jutrih kukavice. Še so tu na planoti, a bodo kaj kmalu odletele na jug, v egiptovsko deželo, iz katere so pred tisočletji bežali sinovi in hčer Izraela. Kukavicam bodo kmalu sledile lastavice, ki zdaj še gnezdiijo v zvoniku taborske, protiturške cerkve. V tem samotnem večeru se sprašujem, kam naj odletimo mi, da bi

rešili svoje zemeljsko bivanje, da bi se uprli izginjivni in pokopališču, na katerega ne vodi več pot iz kapelice, marveč le še iz mrliške veže. Kdo nas je postavil v vežo in zakaj? Mislim na zgodovino, ki se je z nami igrala kot viharni veter s čolničem sredi morja. S človekom brez zgodovinskega spomina je kaj lahko manipulirati. Tak

človek ni sposoben primerjav, a svoboda, občutek svobode nastopi šele s primerjavami. Če premislim nadvse žalostno stanje našega šolstva, v katerem so ukiniteli zgodovino, jezike in literarno umetniško vzgojo, se ne čudim, če je besedni zaklad sodobnega slovenskega človeka tako siromašen in tudi v izrazih tako grob. Brez znanja zgodovine kratko in malo ni mogoče živeti. Je že res, da milijoni ljudi na planetu želijo socializem. To povedo tudi francoske volitve leta 1981, ko je Pariz, tisti rdeči in tisti z vrtnico rajal vso noč na Place de la Bastille in Place de la République. In ko je bilo rajanja konec in je leвица poskušala uveljaviti svojo doktrino, se je znašla v ostrem spopadu z večino ljudstva. In nenadoma socializma nihče več ne mara. Zakaj? Zaradi nasprotja med sanjami in resničnostjo? Ali pa zaradi tega, ker se je Louis XVI v dvesto letih spremenil v Mitterranda, tako kot se je Ivan Grozni v Stalina? In zdaj pride zgodovina in nas vpraša, kaj vemo o tem, kako je bilo, kaj se je spremenilo, če se je sploh kaj spremenilo v tako imenovanem zgodovinskem in socialnem razvoju. Bojim se praznine in trepetam ob misli, da naš sodobni človek lebdi v praznini, ko ne ve več ne za pesnike ne za ljudi, ki so s svojimi dejanji skozi stoletja ohranjali bit našega naroda in naše kulture. Zgodovina slovenskega naroda se ni začela sredi tridesetih let, marveč davno prej. Kdaj prej? Rekel bi v času brižinskih spomenikov! Kako koristno je poznati zgodovino, pove tale podatek. Malokdo še danes ve za Zvonimira Bernota. Socialista in levičarja dvajsetih let. A ta

Bernot je bil daljnoviden in skeptičen, kakor je bila v analizi jasna Roza Luxemburg. Takole je Zvonimir Bernot napisal pred več kot šestdesetimi leti: "Stranka naj bo prozorna steklena palača; vsi naj vidijo, kakšni so in kaj delajo njeni voditelji." Gre torej za steklo in ne za kremeljske zidove, skozi katere ni mogoče ničesar videti. Kdo lahko tedaj oporeka, da zgodovinska veda ni koristna in kot takšna podlaga svobode? In še to - zgodovina je trajanje, naše življenje pa je minevanje. Če ne želimo ostati brez sledu na tem svetu, potem moramo z dejanji napolniti zgodovinsko trajanje, kajti narod ni ničesar nesprenemljivega, marveč je sinteza vsakodnevnega plebiscita živih, ki naj varujejo ognjišče

smo v preteklosti komajda ohranili svojo vitalnost in biološko moč, ki sta tudi danes na hudi preizkušnji prav zaradi našega žrtvovanja za druge?

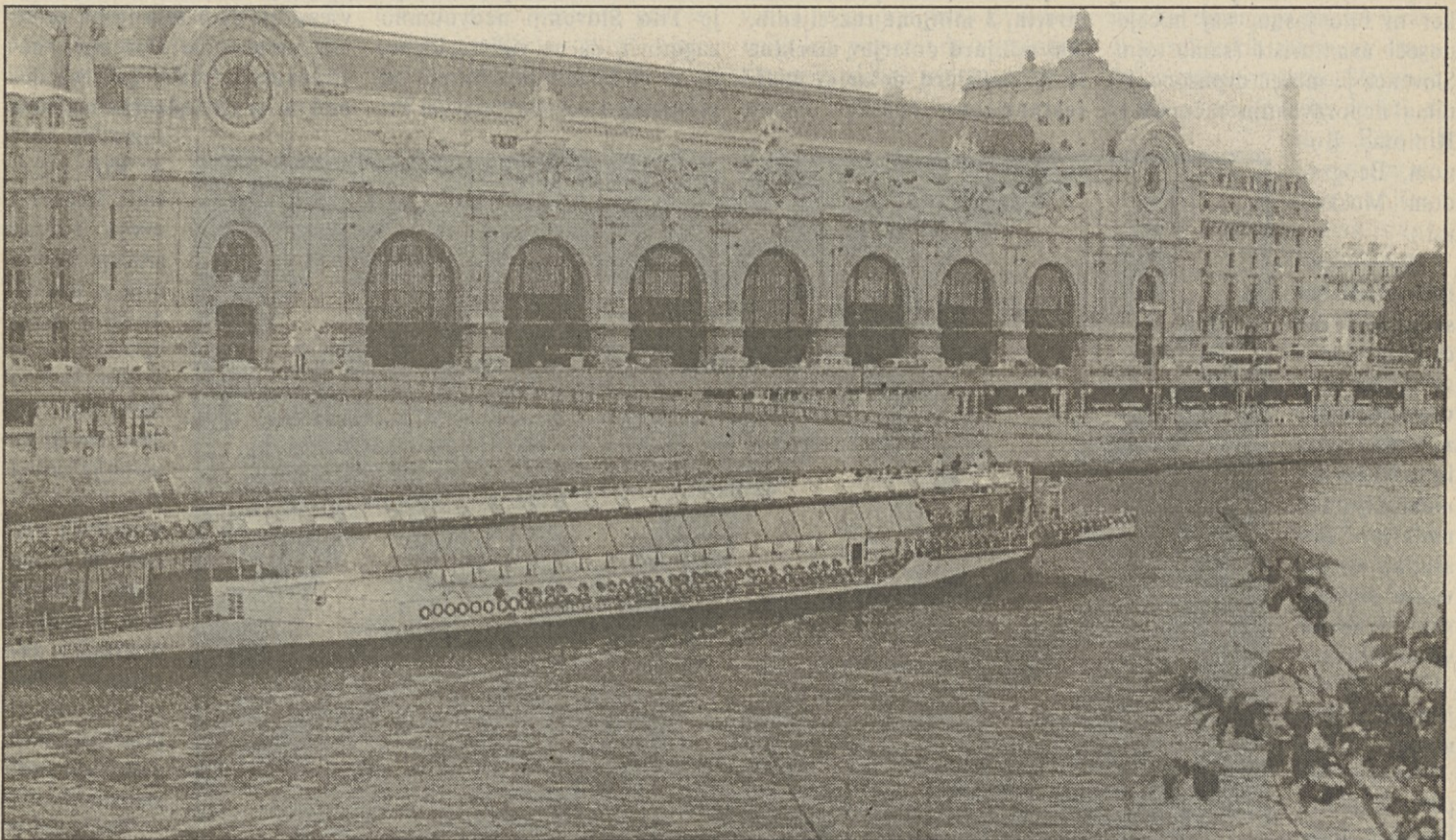
Pomnim, kako sem leta 1946 spremljal po Sloveniji nekega visokega funkcionarja iz CK VKP(b). Če me spomin ne vara, se je možakar pisal Bodnarov ali tako nekako. Najprej tole o njem. Vsak, kolikor toliko čeden klobuk, ki ga je videl na najinem potovanju v tej ali oni izložbi, je nemudoma kupil. Ko je bilo najino ogledovanje Slovenije pri kraju, je tovoril s seboj že več kot petnajst klobukov različne razredne provenience. Nisem doumel te njegove strasti, zato sem sklepal, da kupuje klobuke kar za vse člane sovjetskega centralnega

ljudje umirajo od lakote kar na cestah. Razodel sem mu, da sem bil pred nekaj meseci v Švici in videl Zuerich, Basel in Bern, pa nikjer nisem videl umirajočih in lačnih. Odgovoril mi je, da so mi Švicarji pokazali le žive, ki pa seveda pripadajo izkoriščevalski buržoaziji, če pa mislim drugače, bom kmalu postal žrtev trockistov in ameriških imperialistov. Da bi obvaroval svoj dušni mir in ušesa pred njegovim glasom, sem se vdal in mu pritrđil, kako so vsi živi Švicarji buržoazija. Pri tem pa sem po stari slovenski navadi držal figo v žepu. Bodnarov me je objel in me pohvalil, da sem boljševik, kajti verjamem njemu, ki ni nikoli videl dežele Wilhelma Tella, kot pa svojim očem. Prav zadnji dan najinega

zapoved, slovničarji pa naj popravijo, kar je napačnega. Občutek sem imel takrat, da so jeseniški martinarji precej pisano gledali ruskega boljševika, ki se je opletal okrog plavža kot strašilo. Zato sem ga hitro odpeljal na cesto in v bližno prodajalno, kjer si je kupil šestnajsti klobuk!

Bodnarovi so kajpada večni, ahistorični pojav. V njih ni ne zgodovine, a tudi pameti ni. Je le laž in je le neumnost. In ko je prišlo leto 1948, mi je mati, ki je poznala zgodbo o Bodnarovu in klobukih, rekla: "Boljša je sicer Gogoljeva povest o plašču, ampak preživeli bomo."

Na bloške dobrave, ki jih je vsrkal vase mrak, so legle meglice. Spomin na Bodnarova me

in grob mrtvih zato, da bi se naši potomci lahko grelji ob plamenu naše ljubezni in naših dejanj. Zato bodi učenje in spoznavanje zgodovine četrtina dolžnost na vprašalni poli sodobnega slovenstva. Zakaj, skoderoda ne vem za narod, ki bi s svojim delom in žulji tako nesebično podpiral druge narode. Ali se potem smemo čuditi, če

komiteja, a teh je bilo takrat menda več kot sto. Kako jih bova spravila v črni mercedes iz vojnega plena, sem spraševal? Potem pa še tole: opisal in predstavil sem mu pokrajino, ki jo je videti iz Lokev v Trnovskem gozdu in mu pokazal, kje ležijo Benetke in kod vodi pot v Švico. Nasršil se je ob imenu Švice in rekel, da tam

potovanja sva obiskala jeseniško železarno. Tam se je rokoval z vsakim martinarjem, pleteničil o delavskem razredu in diktaturi proletariata, o Stalinu kot očetu vseh Slovanov. Ko je zvedel, kam gre železo in jeseniške tovarne, je svečano rekel: "Horrošo, nada rabotat dlja Črna Gora i Bosna i Gercegovina." Tako sem zapisal njegovo rusko

je udobrovoljil. Smejalo se je srce, kakor da bi ga prejel v dar od Sanča Panse. Resnično, večkrat bi se morali smejati naši preteklosti in njenim nesmisлом, v primerjavi s katerimi so domisljice tako imenovane moderne literature absurda le nedolžne, celo slabokrvne in banalne šale.

Se nadaljuje

Evropa dveh hitrosti

Pred nekaj leti so zadnji samostojni Slovenci opozorili slovensko javnost, da bo imelo brezglavo razsutje jugoslovskega tržišča značaj avanture, ker ni bilo jasno, kaj hočejo doseči avanturisti (samostojni Slovenec je misleč dvonožec, ki nima neporavnanih računov z Rimom, Bonom, Beogradom, Moskvo itd.)

Slovensko politično vodstvo se je že v začetku osemdesetih let zavestno odločilo za ekonomsko in politično demokracijo ter nadaljnje postopno utrjevanje slovenske državne samostojnosti.

Ta je bila dejanska, ne formalna.

Balkanski prostor in italijanske, nemške in madžarske regije so postale eno samo veliko slovensko tržišče.

Jugoslavija je postala godna za moderno preoblikovanje po evropskih vzorcih. Spočetja tega otroka ni bilo mogoče razlagati s pravljičami o štoklajah, marveč le s svobodnimi in vsestranskimi komunikacijami med različnimi

političnimi, kulturnimi, verskimi in gospodarskimi sistemi.

Ta proces je bil zaustavljen. To posredno in neposredno stane vse, tudi Slovenijo: **300.000 mrtvih, 3 milijone razseljenih, 200 milijard dolarjev direktne in 45 milijard dolarjev indirektnih škod.**

z Italijo, kar jo lahko privede do tega, da bo spet postala dežela znotraj avstrošvabske interesne sfere.

Nekaj mesecev pred smrtjo je Tito Sloveniji nedvoumno zagotovil, da ne vidi razlogov, da se ne bi razvijala hitreje od preostalega dela Jugoslavije. Pri

vensko vodstvo s prepričljivimi dokazi. Nerešen problem je ostal, kako usmerjati družbena dogajanja prek upravno političnih podsistemov, kar je navsezadnje tudi zelo resen problem samostojne Slovenije: večstrankarska parlamentarna demokracija na **hojladri - hojladra**

sama po sebi ne kaže zanesljive smeri razvoja, saj se srečuje Slovenija s popolnoma enakim vprašanjem v Evropi, kjer je njena južna država. Poleg tega se je začela polemika o Evropi dveh hitrosti, ki izraža enako dilemo: kako usmerjati družbena dogajanja v Evropski uniji prek upravno-političnih podsistemov?

To je bilo zadnje resno vprašanje nekdanjega predsednika jugoslovske vlad

de Markovića: kako hitro naj plove jugoslovski konvoj? Sledilo je energično protistališče Slovenije, podobno Titovi "oporoki".

Marković je povedal, da mora razviti jugoslovski sever

Misleči dvonožci med samostojnimi Slovenci so med drugim opozorili, da čakajo Slovenijo veliki problemi, ko se bo razplamtela polemika o Evropi dveh hitrosti, Slovenija pa bo kurila kotliček z mokrimi poleni

tem je trdil, da je treba dvigniti sisteme napajanja nerazvitih območij na višjo raven, ker "ne mogu biti nerazvijeni ponor berdna".

Mogoče mu je to resnico položilo v usta tedanje slo-

računati na zmogljivosti juga, medtem ko se Slovenija ni mogla odreči hitrosti, ker na določeni točki ni bil pravočasno zamenjan integrativni sistem Jugoslavije z zunanjimi novostmi.

To je v končni posledici razsulo jugoslovansko tržišče, ne pa normalni procesi racionalnih osamosvojitvev, ki nikoli v zgodovini niso razbijali naravnih ekonomskih prostorov. **Celo pri razpadu kolonialnih imperijev so države matice zadržale tržišča.**

Način razbitja jugoslovanskega tržišča je briljanten dosežek avanturistov v latinici in cirilici.

Zdaj se je popolnoma enaka polemika o dveh hitrostih razvnela med Nemčijo in Italijo, medtem ko slovenska politika in njeni zmedeni mediji spet zmanjšujejo pomen tega procesa, ki naznanja začetek konca harmoničnega preoblikovanja Evrope z njenim severnim in južnim polom.

To ne bodo nostalgične zgodbe o srednjeveškem evropskem prostoru, ker je to oslarija s stališča orjaškimi informacijskih in tehnoloških mrež. Na strehah skupne evropske vasi se bo moral pač najti prostor za močne informacijske in tehnološke oddajnike ter kipe v zmanjšanem merilu, ki ponašajo Marijo. Enako kot na vrhu Pirellijevega nebotačnika v Milanu.

Vzorci mirnega sobivanja imajo danes višjo ceno kakor tekmovanje.

Katastrofa slovenske politike pa je v tem, da jezika novih ureditvenih vzorcev enostavno ne razume, ker jo z bluvanjem žolča usmerjajo ranjene ose-

nosti: nekakšni bivši nemški policajski načelniki služb za azilante, prelakirani partijci, igralniški hazarderji, stereotipni in utrujeni jugoslovanski diplomati, legionarji okuženi z virusom G (generalski virus), neduhoviti klovn, ki ne vedo povedati nič bolj pametnega, razen da smo pol stoletja ječali pod škornjem jugodiktature itd.

Mizerere.

Težave Evropske unije medtem niso majhne, ker se ne Nemčija ne Italija ne Francija ne bodo zlahka odrekle delu svoje samostojnosti na račun skupne vaške strehe. Zato prva pospešuje svojo gospodarsko in politično vlogo v Evropi, druga pa še ni pripravljena skočiti v mrzlo vodo, ker se boji tega, kar se je zgodilo Jugoslaviji, čeprav je na videz regionalizacija samo koristen proces: manjše zaščitne carine omogočajo višje dobičke itd.

Zdaj zavzemajo vse evropske

zdrvela v naročje Evropski uniji. **V katerikoli evropski kompoziciji je zadnji vagon, ki bo vselej v nevarnosti, da na ostrih zavojih odleti s proge.**

Za Slovenijo bi bilo najboljšo, če se strateško in pragmatično nasloni tudi na London in Pariz, kajti samo slepi ne vidi, da sta začeli tradicionalni zaveznici pravzaprav zvito vleči za nos glasne Nemce in prepirljive Italijane s teorijo o dveh hitrostih Evrope.

Med Nemčijo in Italijo so izbruhnili prepiri, ena in druga pa že ves čas obdelujeta Slovenijo s korenčkom in palico, ker ju zanima le še slovensko ozemlje (zaradi posrečenih prometnih križišč v Sloveniji).

Medtem sta Pariz in London skoraj hkrati obvestila Ljubljano, da ne vidita razlogov, da se Slovenija ne bi priključila Evropski uniji, kar pomeni, da ne mislita Slovenije zlahka prepustiti strateškimi švabskim interesom.

darstveniki so začeli kakor lačni mrhovinarji krožiti po pogoriščih nekdanje Jugoslavije, poslanski voditelji v najboljši srbski maniri pripovedujejo po televiziji oslarije o zarotniških scenarijih zoper Slovenijo, predsednik države noče zapustiti svojih sodelavcev, okuženih s francjožefskim virusom ostrega razslojevanja majhnega slovenskega kolektiva, kar bo imelo za posledico živahne razredne konflikte, predsedniku nekdanje Jugoslavije in sedanjemu predsedniku vlade pa še vedno ni jasno, da je izvršna oblast najodgovornejša za nevarno razvojno in aferiško opletanje Slovenije.

Mogoče je samo Rigelnikov odstop prispevek, da se snamejo maske, ker je bil namočen pač zato, da se poskuša narediti prostor za zunanjega ministra zaradi starnkarskih zahtev za drugačno zunanjo politiko Slovenije.

Za povrh je treba dodati, da

se je Rigelnik zavzemal za model manjšega razlikovanja med Slovenci, ker pozna model socialne demokracije in razmeroma enostavne procese humanizacije dela. Na ta način je prišel navzkriž z eksotičnimi izvršnimi programi, ki delijo Slovenijo na bogato manjšino in revno večino. **Vse ostalo je klanfanje v prazno.**

Politični obračuni se bodo nadaljevali, ker slovenski politiki še ne razumejo, da ni bilo napisano,

da morajo biti heroji vojne v tem velikanskem kotlu umirajoče civilizacije.

Zapisano pa je, da morajo biti ljudje in arhitekti sobivanja.

Milan Meden

države nove startne položaje v konvoju.

Slovenija mora zaradi visoke plime čim prej zaživeti model sobivanja in razvoja za domače potrebe, ker ni samo od nje odvisno, s kakšno hitrostjo bo

Samo od Slovenije je odvisno, če bo znala na tem parketu plesati. Verjetno bo zaradi domačega razglašenega orkestra padla na nos na avstrošvabskem plesišču. Njeni politiki so namreč definitivno zašli: gospo-

Ni še čas za NOVO DOBO

Dober dan, gospod, radi bi vprašali, če želite oglaševati v Novi dobi? Mi smo povsem privatna struktura. Verjeli smo profesorju Sircu, ki pravi, da iz malega raste veliko. Zato nismo bili na nobeni strani, ko se je začela igra catch the cash.

Ljubotu Sircu?

Njemu in drugim ekonomistom konzervativne šole.

Nobena? Bom vprašal drugače: Kdo stoji za Vami? Nihče?

To je pa čudno. Ne me farbat, kdo? Kučan? Drnovšek? Janša?

Oprostite, mi stojimo za njimi.

Kaj?

Enkrat porinemo, drugič vlečemo nazaj. Saj res, kaj vidite Popita? Ne? Pa vas

bljani, vendar bi bilo veliko bolj enostavno, če prepisejo avstrijske zakone, ker svoje strategije itak nimamo: vlada zjutraj nima pojma, kaj bo dala v lonec opoldne. Sicer pa lahko pišemo tudi o vedeževanju in NP.

NP?

Novem primitivizmu. Toda zaenkrat nas zanimajo proizvajalci in mešetarji z ma-

ki niso brez zgodovinskega spomina na Cirila in Metoda, razbite družine nekdanjih jugoslovanskih uslužbencev, na to, da nas vlačijo po zobeh padalci iz prejšnjega režima, itd.?

Nanje in na Predojevića. Pa na Thanasijevo.

To niso naši problemi. Mi le opozarjamo, da lahko nespoštovanje pravnih norm zruši Slovenijo. Slep je, kdor tega ne vidi.

Mogoče so ti ljudje česa krivi.

Česa? Cincanja? Agresije? Zločinov?

Tega ne vemo. To nas ne zanima. To je stvar sodišč. Nas je naučil Demšar nečesa drugega.

Advokat?

Ne, veroučitelj. Nismo marali zgodbic o pokončanju. Teh nas je strah: Kdor zgrabi meč, bo z mečem pokončan, itd. Zanimajo nas pametnejše in koristnejše reči. Demšar je stavil na usmiljenje, odpuščanje.

Torej je Nova doba farska?

Ne razumemo?

No, klerikalna.

Ne razumemo?

Cerkvena?

Oprostite, vam najbrž ni znano, da se lahko celo konfesije polastijo hudiči?

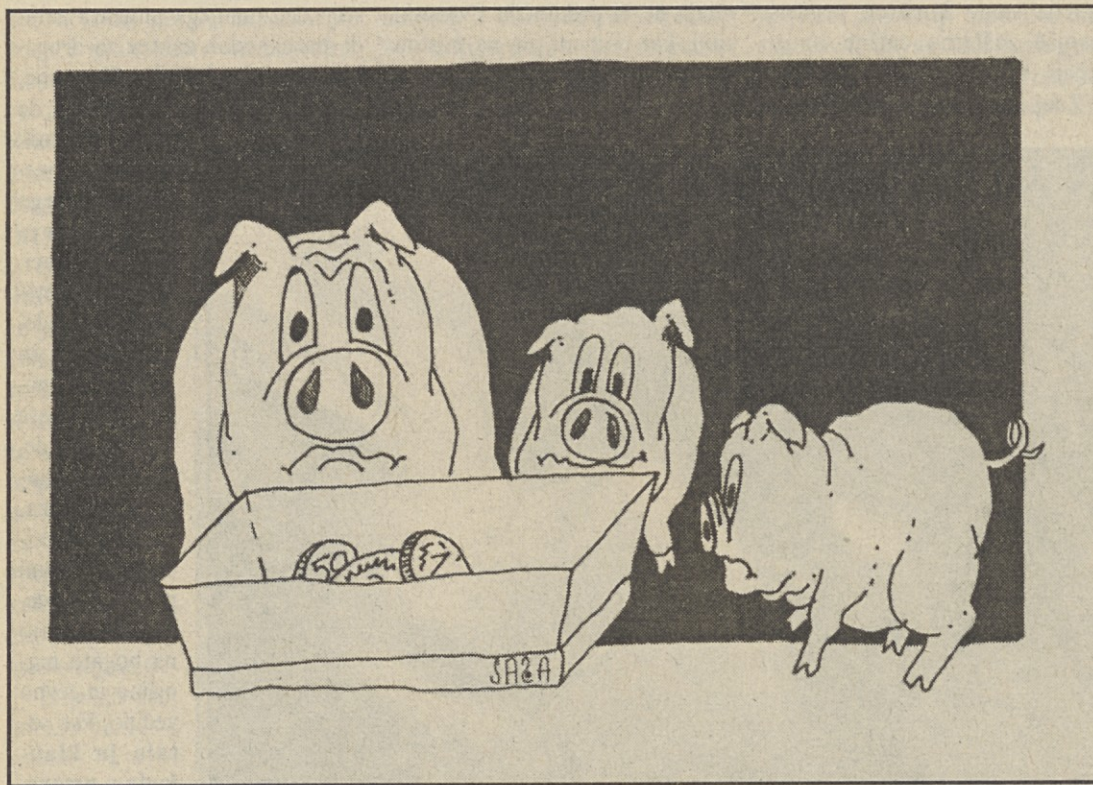
Zdaj pa jaz ne razumem?

Saj vam ni treba. Škoda, da ste prešpricali Demšarja. Padli angeli so vedno in povsod resen problem.

Z usmiljenjem ne boste prepričali v Sloveniji nikogar.

Vendar je zabavno.

Zabavno?

Začeli smo iz nič. Zdaj imamo dvakrat nič in slabo stiskan odličen izdelek, ki ga berejo invalidi, razbojniki, duhovniki, partizani, domobranci, odštekanci, mulci in mule. Nimamo pa stare mame, da nam zapusti nekaj drobiža za razvoj.

Katera stranka stoji za vami?

Nobena.

je poslal v tujino? Popit je hecen dedec: leta 1984 se je na proslavi slovenskih sodnikov opravičil za Dachavske in druge procese. Ti današnji šusi še tega ne znajo speljati do konca.

Ljudi stara politika ne zanima. Hočejo svežo kri. Vedeževanje iz kart itd.

Nove politike ne vidimo. Sicer nekaj praskajo v Lju-

mili. Catch the cash. Opij za ljudstvo.

To vam ne bo uspelo.

To nam bo uspelo.

Zatolkli vas bodo.

Mogoče. Vse tako kaže.

Morate se opredeliti.

Mi smo opredeljeni.

Preveč nepopularnih ljudi je okoli vas.

Mislite na slovenskega generala Kolška, duhovnike,

Hoditi okrog Kolškovich prijateljev. Bravo, pogumni ste, rečejo. Dajte kakšen oglas, da bodo fantje preživeli, s tem bremenom ne morete v novo dobo. Predojević je edini bivši partijski sekretar, ki prenaša opeko na gradbiščih. Občasno. Kadar za nekaj dni dobi delo. 200 tolarjev na uro. Confiteor Deo... Za koga?

Janša je vse zastrupil.

Figa, to je izgovor. Janša je pisal prijave. To dela vsak obrambni minister. Tožijo in sodijo drugi. Po postavi in vesti.

S čim se torej zabavate?

Z opazovanjem glist.

Zakaj se ne obrnete na fondacijo S.?

Saj vam pravimo, da to niso naši problemi. Nerešeni pravni in humanitarni pro-

blemi postajajo nočne more politikov, ki še imajo vest. Poleg tega od te fundacije ne pričakujemo ničesar. To je bolj mreža za ropanje intelektualnih storitev. V Rusiji in drugod. Akademik stane v Moskvi 25 dolarjev. Fizik. Pesniki so zastonj.

S. podpira regionalne medije.

Prosim?

Regionalne medije?

S čim? S politično pornografijo nad kolektivistične sheme nasilja? Pornografija je multiplikator nasilja.

Multiplikator?

Množitelj. Berete samo stripe?

Ne bo vam uspelo. Ljudje radi berejo in gledajo pornografijo. Vsakršno.

To konfliktnost položaja še bolj zaostri. Uspeli bomo na drug način.

Ne. Niste razvrščeni ne levo ne desno. Krožite v orbiti.

Tege ne razumemo. Ljudje so pošteni in nepošteni. Od tu startamo. Zdaj so nagrajeni nepošteni. Policija jih je ščitila.

Policija?

Država, kjer je policija asistirala pri igri catch the cash, država, kjer so pošteni in bogati tisti, ki so sodelovali v tej igri, je mafijska država. V takšni državi vedno izgubljajo ljudje, ki nočejo sodelovati v igri catch the cash. Certificati so logično nadaljevanje te igre. Catch the cash je nova slovenska družbena paradigma. Roparski produkcijski način. Toda kdor je čez noč na takšen način obogatel, lahko v naslednji šentjernejski noči vse izgubi.

Trkate na vest?

Trkamo na vrata tistih, ki so pripravljeni sprejeti resno poslovno tveganje in logiko tržnega gospodarstva.

Tržno gospodarstvo šele uvajamo!

To je obskurni kretenizem: zakonitost sprejmeš ali ne sprejmeš; za toliko delaš, za toliko prodajaš, razlika je dobiček, manj sredstva za razvoj. Vse drugo je aktivistično otepanje prazne slame.

Hvala gospodje, ne moremo oglaševati pri vas, vi ste žaljivi, ne računajte na kredite, ni čas za novo dobo, pazite kod hodite!

Zbogom, tovariš.

Uredništvo

Prispevki k novejši zgodovini (12)

V precepu

Brez omejitev in komentarjev objavljamo dele dnevnika dr. Vase Predojevića, polkovnika JLA na mestu generala, politkomisarja nekdanje pete armijske oblasti.

Dr. Vaso Predojević, ki že trideset let živi v Sloveniji, izhaja iz partizanske družine, ki je dala enajst spomeničarjev in enega narodnega heroja, zato je bil partizanska sirota.

Danes je tudi...

13. korpus - Rijeka: "V korpusu od mene pričakujejo, da povem ljudem kam naprej, ker so osramočeni, omalovaževani, omajanega dostojanstva - jaz pa

ne vem, kaj naj jim rečem; ta stališča zveznega sekretarja so drugo dejanje izdaje in v tem ne želim sodelovati; obnašamo se, kot da se ni nič zgodilo,

morale pa ni; ali ve zvezni sekretar, da nas vsak dan pljuvajo? Zakaj zvezni sekretar ne razjasni vloge JLA na Hrvaškem, ker nas tu enačijo s čet-

niki! Računajte na nas, ki smo ostali, vendar mi pričakujemo še tretje dejanje izdaje, ker se niti ena odločitev Predsedstva SFRJ ne sprovaja; zgodile so se nam resne stvari, mi pa se obnašamo, kot da je "prošao voz" (vse zamujeno - op.prev.)."

In še moje stališče: Moje ideale so potopili, že dalj časa sem opredeljen za družino. Status "na razpolago" zamenjum s statusom "upokojenec", vendar čakam, da redno razrešijo status mojega sina - vojaka. Moram ostati "samo svoj" - niti "okupator" (po določilih ene politike), niti "izdajalec" (po principu "kdor ni z nami je izdajalec"). Odločam se pravzaprav, da ne bom orodje v rokah niti ene nore politike ter da tako ostanem zvest svojim idealom, ne da bi sodeloval v njihovem rušenju.

Četrtek, 19. 7. 1991

Zaradi Odločbe Predsedstva SFRJ o predisllokaciji JLA iz Slovenije, sprejete 18. 7. 1991, vlada šok. V komandi 5. vojaškega območja je spet kaotično stanje - oficirji na hodnikih, kriči se "to je izdaja" - generalov ni med njimi; dosti ljudi joče, pomočniki iz korpusov pa javljajo (ukazano je tudi to, da se ne javljajo več meni, ker nisem več pomočnik komandanta, temveč v operativni ceter):

14. korpus - Ljubljana: "V korpusu vlada splošen šok"; 13.

korpus - Rijeka: "Odločba pomeni katastrofo za vse aktivne vojaške osebe, za JLA, za Jugoslavijo - že v torek sem ti rekel, da so stališča zveznega sekretarja drugo dejanje izdaje."; 31. korpus - Maribor: "Odločba je izdaja...". Novi komandant 5. VO pa cinično govori starešinam: "Odločba je zgodovinska za Jugoslavijo; sprejeta je bila v ultimativnih pogojih; če nas obravnavajo kot okupatorje, se bomo tako tudi obnašali; slovenski narod lahko odpre oči - vojska vas moti, zato bo tudi odšla, potem se pa odločite, kje boste živeli; JLA ne bo nikjer, kjer ne bo priznana kot Jugoslovanska ljudska armada; sledi

koncept vojske, kakršen odgovarja novi državi; nikakršnih izsiljevanj in zahtev, ki bi ovirale realizacijo odločitve - v nasprotnem primeru odgovoriti po vojaško, vsakdo v okviru pristojnosti, vključno z uporabo ognja; umik bomo izvršili mirno ali med bojem, to je odvisno od odnosa Slovencev.

Istega dne se prične "izjašnjevanje" starešin "slovenske narodnosti" in "pripadnikov drugih narodov in narodnosti, ki imajo stalna bivališča na ozemlju Republike Slovenije" (2. točka Odločbe) o prenehanju ali nadaljevanju aktivne vojaške službe v JLA. (Odločbo je podpisala tudi Republika Slovenija,

oziroma dr. Janez Drnovšek v njenem imenu in kot član Predsedstva SFRJ in Vrhovne komande. Z Odločbo je Republika Slovenija uresničila svoje pravice, ne pa tudi obveznosti do ljudi, ki jim je dala pravico, da legalno zapustijo JLA in ostanejo s svojimi družinami tam, kjer so do tedaj živeli, v Republiki Sloveniji.)

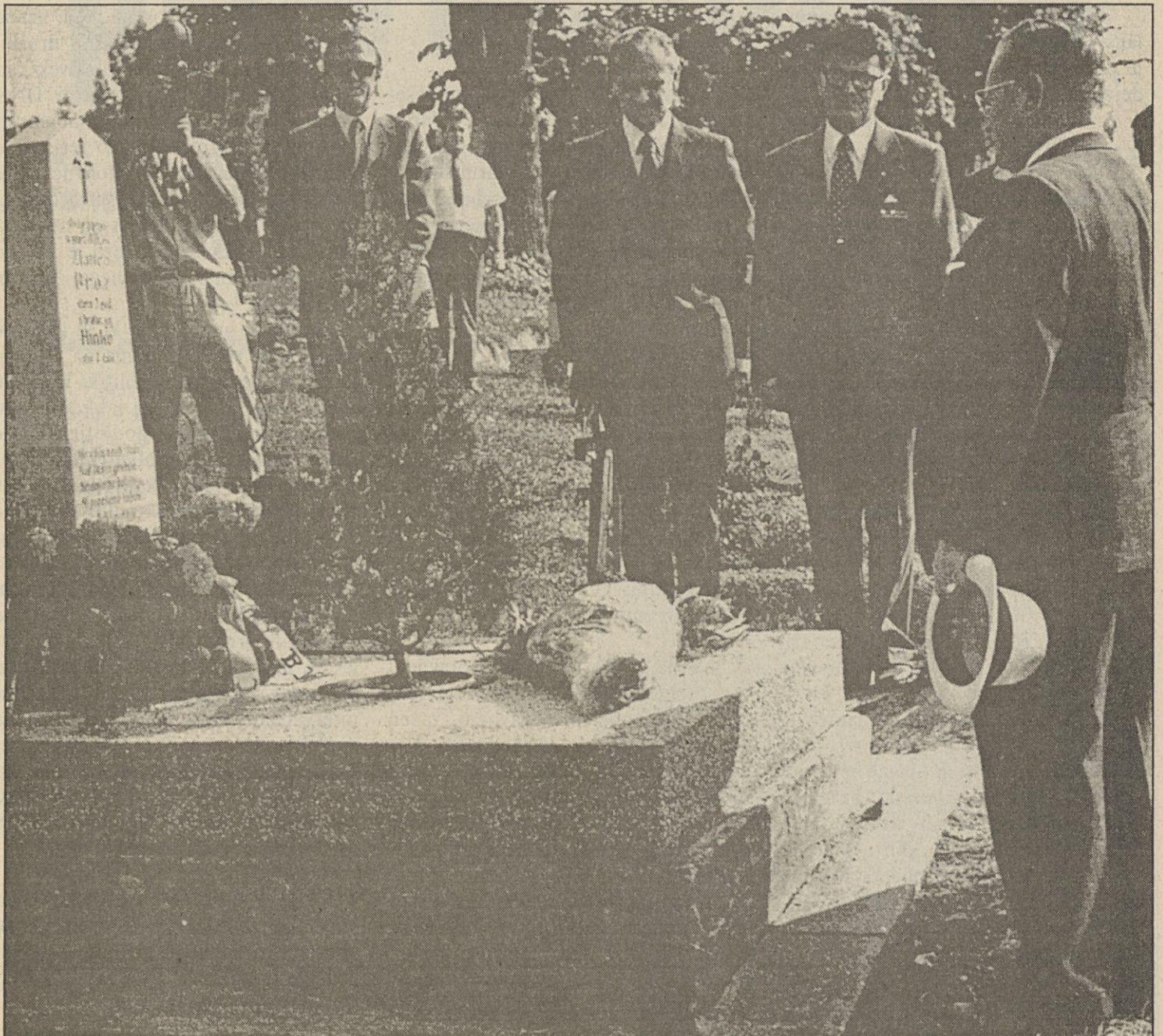
Moj status je bil razrešen 29. 6. 1991, ko sem bil dan na razpolago, sam pa sem ga dokončno razrešil s formalno predložitvijo prošnje za upokojitev v času, ko so bili izpolnjeni vsi zakonski pogoji za to in ko je bil razrešen status mojega sina - vojaka z njegovo

odpustitvijo iz JLA. (V času statusa "na razpolago" sem opravljal samo najnujnejše posle, po povelju za vsak posel posebej. Zadnji tak posel je bilo informiranje starešin 16. 7. 1991).

Pri odhodu iz Zagreba sem prijateljem rekel približno takole: "Politika je prešla v nore roke, s politiko in vojsko se več ne bom ukvarjal, posvetil se bom svoji družini in vnuku Luki."

In prav moja družina se je 1. 8. 1991 zbrala v Ljubljani, okrog vnuka Luke.

Konec

Anila Thanasi Kodrič: Slovenija z "albanskega zornega" kota

Fantje iz zbora

"Tisk izvaja zelo pomembno poslanstvo. Težko in problematično. To je poslanstvo v boju proti cenzuri kot dejanju moči."

Jules Michelet (1798 - 1879)

Eden izmed glavnih problemov sodobnega novinarstva je meja med propagando in informacijo. Moč besed je prevelika; lahko te pripravi k smehu, joku, napredovanju ali pa te postavi v vlogo kaznovanega...

Režimski časopisi izvajajo pod zastavo informacij prav posebno poslanstvo: ščitijo režim. Včasih so prav ti časopisi (v avstroogrski monarhiji so ljudje takšnemu časopisu rekli "PSICA") najbolj učinkovito orožje v boju moči.

Laži, laži, laži, toda nekaj bo ostalo...

Te znamenite besede vodje nacistične propagande, Goebelsa, so uporabljali in še uporabljajo tako levi kot desni režimi. Tipičen scenarij javnega "prekletstva" v diktatorskem režimu je takšen:

- pojavijo se škandalozno naravnani članki v režimskih časopisih tipa "PSICA" (vplivanje na javno mnenje)

- sledijo besede, besede, besede... članki polni emotivnih vtisov z zelo malo dejstvi, ta pa skoraj vedno "izvirajo" iz "zaupnih" podatkov tajnih služb,

- režimski časopisi sklenejo, da je vse napisano resnica.

Zaključek:

- sledi sodni pregon,

- pade štiri ali pet "glav"

Rezultat:

Ljudstvo je zadovoljno.

Na ta način so mediji zmeraj zasedeni z nešteti "aferami", neupoštevajoč najvažnejšega, namreč, da politika, ki bazira na starih sovraštvi, ne more biti nova. Osebnost vidim v režimskih oblikovalcih javnega mnenja (opinion makers) kulturo sovraštva, nagnjeno k prejudiciranju, izkrivljeno vizijo življenja, ki predstavlja veliko nevarnost.

Vse oblike režimske propagande so vedno težile k temu, da odvrnejo oči ljudstva od vitalnih problemov v družbi in to je prav gotovo eden izmed načinov. Novinarstvo gotovo ni lahek posel. Velika družina novinarjev je sestavljena iz "fantov v zboru" in disidentov. Slednji so nikogaršnji in ti nam odkrivajo, da nihče ni varen pred silo moči.

"Fantje iz zbora" so se pripravljani vedno boriti v prvih vrstah za interese režima. So pošteni državljani, razen kadar lažejo drugim državljanom. Ker se to pogosto ponavlja, postajajo njihovi članki bumerang samemu režimu, saj ta ne more več obstati brez njih, oni pa ne brez njega.

Življenje novinarjev, ki poskušajo prebiti ta krog in se upreti političnim pritiskom, danes prav gotovo ni lahko. Dandanes so časopisi polni člankov, ki govorijo o politiki in tisku, vpliv

politike na tisk pa postaja eden izmed glavnih problemov v današnji družbi. Res je impozantno prebrati stavek kot: "...politik mora imeti v svoji DNK popolno spoštovanje do avtonomnosti informacij..." Toda bodimo realistični. Politik s takšno DNK sploh ne more postati politik, zato lahko samo upamo, da imajo takšno DNK vsaj nekateri novinarji. Takšno, v katero je vtakano tudi spoštovanje do samega sebe in do javnosti.

Morda je generacija, ki je živela v času enega režima, imuna na mite in iluzije o vsemogočni politiki in da se upira ideji, po kateri lahko državo vodijo kot zasebno podjetje. **To je stara ideologija liberalističnih ekstremistov, ki nima nikakršne zveze s tradicijo liberalne demokracije.** Gre za utopijo devetnajstega stoletja, ki grozi s ponovnim razcvetom. Tudi to stoletje se je razvijalo pod vplivom te ideologije. To je bilo stoletje masovnih organizacij, velikih strank, levega in desnega totalitarizma, stoletje političnega programiranja in državnega intervencionizma. Ta velika tragična epoha je končana. **Naš čas ne potrebuje nostalgije.** Dolžnost tiska je da brzda silo moči, da ohrani človeške vrednote, da zaščiti človeške pravice in da onemogoča zlorabo moči.

Ne vem, kakšna prihodnost čaka Slovenijo, toda prepričana sem, da se obdobje državnega propagandizma končuje in da se je v tej državi začelo razvijati **ново novinarstvo.**

■ Intervju: Razgovor z Borisom Vukobratom, nesojenim Titovim naslednikom, podpredsednikom multinacionalke Copechin France S. A. v Parizu

Tudi Drnovšek pri Vukobratu

Kako nas zdaj vidijo drugi - Zakaj hladen tuš zunanjega ministra Francije - Ali smo Slovenci šele po osamosvojitvi razgalili svoj obraz - Nedonošeni verižniki ali pritlikavi politiki - Deset scenarijev za isto figo

Socialna politika. Kako jo vidite?

Kje? V Sloveniji, Bosni, Hrvaški, Srbiji? Kakšna socialna politika neki, če pa je vojna. O socialni varnosti govorijo polpismeni populistični demagogi, ki si na ta način v pogojih polpismene družbe lahko nabirajo politične točke. Na vsem vzhodu so izpridili ljudi s socialno politiko, in to zato, da se le-ti ne bi ukvarjali s politiko. Vojna pa je tisto, kar so s tem dosegli.

Na zahodu je v zvezi s tem narejenega veliko več. Celo preveč. Socialna zaščita je tako razvita, da je nastala nova, donosna zaposlitev - brezposelnost. Seveda, tudi tu je v ozadju politika, ker se glas brezposelnega ali zaposlenega na volitvah ne razlikuje. Toda tudi najrazvitejše države ne morejo več zdržati takšne politike - ni denarja.

Še danes demagoški odnos do nekakšne popolne socialne var-

nosti se mora spremeniti. Edina rešitev so participacija, solastništvo in odgovornost. Odgovornost vsakega posameznika v proizvodnji. Če si lastnik, če sodeluješ v profitu, boš dobil toliko, kot si zaslužil. Če dobro delaš, je v redu, če ne - boš propadel in pika. Država ni dolžna omogočiti socialne varnosti - ona mora samo zagotoviti takšne lastninske in druge odnose, ki bodo omogočili, da bo vsakdo dobil toliko, kot bo naredil.

Človeške pravice in nova doba?

Človeške pravice služijo za populistično manipulacijo. Nikjer jih ni toliko, kot se pretvarjajo, da so. Po letnih poročilih Amnesty International se, recimo, v veliki večini držav na svetu človeške pravice sistematično kršijo. To počno tudi najrazvitejše dežele, ki se najbolj sklicujejo na človeške pravice.

Poglejte BIH. Vsi zločini in zverstva, ki so mnogo, mnogo

hujša od navadnega kršenja človekovih pravic. Poglejte zdaj načrt svetovne skupnosti, oziroma skupine najvplivnejših držav na svetu. To je načrt etnične razdelitve, načrt, ki potrjuje rezultate etničnega čiščenja. S tem načrtom so ZDA, ES in Rusija sprejeli in dovolili vse te zločine, čeprav prisegajo na človeške pravice. Ne razmišljajo, kam to pelje - vzemite kot primer Rusijo. Kaj bo ostalo od nje, če uvedejo načelo etnične delitve, če pa je tam preko 80 etničnih skupin, ki bodo jutri zahtevale odcepitev, delitev, razmejitev?

Človeške pravice so nekaj, o čemer se veliko govori in malo spoštuje. Nihče jih ne spoštuje do konca. To lahko privede samo še do bolj črne prihodnosti, kot je sedanost.

Nekaj časa ste bili novinar v gospodarski politiki. Naš kolega, skoraj. Poklic ste zapustili čez noč, ker se vam je uprla cenzura.

Ničesar nisem zapustil, vrgli so me ven, ker sem bil nepriemer. Njih je zanimala neoporečnost, ne sposobnost.

Svoboda tiska?

Kje? V bivših jugoslovanskih republikah? Začenši z vašo Slovenijo - to je kot s človeškimi pravicami - malokdo spoštuje svobodo tiska. Pa tudi tam, kjer jo formalno spoštujejo - tudi tam so za vsem skupaj finančni ali politični interesi, ki usmerjajo medije in javno mnenje. Seveda, razlika je v mehanizmih in stopnji odvisnosti. Obstaja samo relativna svoboda tiska, prostor celotne bivše Jugoslavije pa je daleč od nje.

Človeške pravice, svoboda tiska, socialna politika... O tem se veliko več govori, kot pa dejansko obstaja. Ker je k tem idealom kljub temu treba stremeti in ker je njihovo uresničevanje neizogibno za vsakega posameznika, kakor tudi v celotni družbi, je jasno, da je treba nekaj spremeniti. Posameznik mora priti v center, vse se mora reševati preko osebne odgovornosti. Potem bo tudi svoboda tiska. V smislu svobode, od

političnih, finančnih in drugih vplivov iz centrov moči.

V inozemstvo ste odšli goli in bosji?

Sem, toda ne kar zadeva upanje. Povsem gotovo je, da sem kot tujec, ki je začel povsem iz začetka, moral delati veliko več kot sami Francozi. In to okolje, v katerega sem prišel, spoštuje delo, zato sem tudi ustvaril, kar sem ustvaril. Predvsem z veliko dela.

Kdaj ste bili prvič v Sloveniji?

Ne spominjam se.

Koga od današnjih slovenskih

politikov poznate?

Na žalost jih poznam mnogo.

Kaj bi jim sporočili?

Rad bi jim ob tej priložnosti sporočil,

da naj začno razmišljati o interesu naroda, ki ga predstavljajo in ne samo o svojem interesu. Vse njih ne zanima ničesar drugega kot oblast.

Če ne bodo začeli delovati v interesu družbe in tistih, ki so jih izbrali, se jim bo vse skupaj zelo hitro maščevalo. Ljudje radi rečejo - "sve se vrača - sve se plača".

Kdo je Boris Vukobrat

Pravljice o kraljevičih, ki so v tujini skoraj čez noč obogateli samo s svojo pridnostjo, spominjajo na glosu o ameriškem magnatu, ki je toliko časa preprodajal ovce, dokler mu ni umrla stara mama in zapustili nekaj milijard dolarjev.

Kdo je umrl Borisu Vukobratu, razen druge Jugoslavije, ni znano. Pač pa se tudi o njem širijo pravljice, ki ga povzdigujejo med "zvezde": kot varuha Titovega zaklada v tujini in Titovega naslednika po znameniti prerokbi, da bo spravil sprte balkanske narode "plavolasec"; kot "samo" spretnega finančnika, ki je po svetu lovil izgubljene jugoslovanske zaklade; kot odštekanega svetovljana, ki se za "hobi" ukvarja z globalnimi načrti, kako rešiti krizo na Balkanu, kar je zanj tudi vnovična vstopnica za visoko politično in poslovno družbo; kot ciničnega razočaranca zaradi krvavih spopadov na območju nekdanje Jugoslavije, kjer je kot donator in poslovnež vložil in izgubil ogromno denarja; kot človeka, ki ga predvsem hrvaški mediji satanizirajo kot eksponenta Beograda, Moskve in Pariza hkrati itd.

Vukobrat se občasno kot moteč faktor pojavi tudi v kratkih, a ostrih polemikah med slovenskimi politiki. Znanstvo z njim naj bi bilo nevarno, ker ni prebolel razpada druge Jugoslavije. Tu je tudi izvor pravljič o njem. V demokraciji so različna stališča pač nekaj razumljivega. Nerazumljivo pa je, če zaradi različnih stališč trpi poslovanje. To je noro. Navsezadnje pravljice Vukobrata v Franciji niso kriminalizirale, medtem ko je Slovincem zaradi "poštenih" slovenskih politikov vsak dan bolj vroče...

Kaj so vam odgovorili?

Vam bodo odgovorili, edino vam tudi morajo odgovoriti. Torej boste sami videli.

Kakšne so vaše poslovne zveze s Slovenijo?

Nikakršne, ker jih sistem noče. Začenši s črnimi listami, na katerih se v Sloveniji nahaja podjetje Komgešim in katere prvi človek sem. Poleg tega vsake toliko časa izvem, da me je v ta ali oni, v tem ali onem časopisu napadel. Žal pa nimam časa, da bi te bedarije tudi sam prebral. Kar zadeva črne liste - vsi komunistični sistemi v bivših jugoslovanskih republikah so nas imeli na njih, tako da to niti ni tako novo. To samo potrjuje, da nas vodijo isti ljudje in isti kriteriji.

Perspektive?

Dokler bo obstajal takšen odnos do nas in mene - nikakršne.

Kako vidite razmere na Balkanu?

Črno, da bolj črno ne more biti.

Populistična in nacionalistična vodstva so sporekla narode. Za svojo nesposobnost, ekonomsko katastrofo, ki so jo povzročili, so okrivili druge in izzvali to vojno.

Vendar pa obstajajo kontrolni momenti. Primerjajte tisto, kar so obljubili, s tem, kar se je zgodilo.

Potem boste videli, kaj so naredili in zakaj so to naredili. Trenutek, ko bo to postalo jasno, ni več daleč - stvari se že gibljejo v tej smeri. Ekonomska dejstva se ne menijo za nacijo, kakor ne za ideologijo.

Izhodi za sprte strani?

Regionalizacija in integracija na principih variabilne geometrije. Najprej se mora končati vojna, potem pa se morajo vse novonastale države medsebojno priznati - v avnojevskih mejah.

Potem sledi transformacija, oziroma nastajanje držav po regionalnem principu.

To, kar narod hoče skozi stoletja, namreč da sam upravlja s svojo usodo, je mogoče uresničiti le skozi regije.

In, seveda, integracija - to pomeni povezovanje enih z drugimi v tolikšni meri, kot velevajo medsebojni interesi. Predvsem ekonomski. Torej, za začetek nastanek carinske unije, podpis medsebojnih pogodb o sodelovanju, trgovini, prometu, energetiki. Paralelno s tem gre kulturno povezovanje in, morda kasneje, politično.

Slovenija?

Slovenija ima še kako interese v tem. Poglejte. Skozi stoletja ste uspeli obdržati narodno bistvo, zdaj pa, ko ste prvič v zgodovini dobili popolno neodvisnost, je to nacionalno bistvo privedeno pod vprašaj bolj kot kadarkoli doslej.

Pred to neodvisnostjo, v okviru te Jugoslavije, na katere rušenju ste delovali, ste imeli največje ozemlje, najboljši ekonomski položaj v svoji zgodovini. Vse to pa se zdaj nahaja pod vprašanjem.

Kako rešiti srbsko nacionalno vprašanje?

Tako kot slovensko, hrvatsko, muslimansko... Koncept nacionalne države je zgodovinsko mrtev. Nacionalna država, v smislu Velike Srbije, Velike Hrvaške, Velike Albanije, Velike Makedonije, pa v tem prostoru nikdar ni mogla biti uresničena. Mešanje je preveliko. Ni te Velike Srbije, v kateri bi lahko bili vsi Srbi, brez tega, da bi bila to država, v kateri najmanj tretjino prebivalstva tvorijo drugi narodi in ki ne bi bila obkrožena s sovražnimi državami. - Hrvaško, Bosno, Albanijo, Makedonijo, Madžarsko. Zakaj?

Zato, ker če je ena izmed njih velika nacionalna država, potem to pomeni, da so ostale majhne in da bi, na sledi istega principa, težile k temu, da bi bile velike. Zaradi tega razloga se lahko do takšne države pride samo z vojno. Torej je bilo koncept nacionalne države v naših razmerah vedno nemogoče uresničiti, še posebej ne v nacionalnem interesu.

Poskus uresničenja sna o Veliki Srbiji, ki se dogaja zdaj, je torej v nasprotju s srbskim

nacionalnim interesom. V nacionalnem interesu ne morejo biti vojna, pomori, zverstva, odhod sto tisočev mladih, uničeno gospodarstvo, globalna satanizacija... To je lahko samo v interesu tistih, ki s podtikanjem mitov zamegljujejo resničnost, samo da bi ostali na oblasti.

Srbski nacionalni interes je zdrava, bogata, napredna, sodobna in demokratična dežela. Predvsem Srbija, ki bi v njenih sedanjih mejah bila država po meri vseh njenih državljanov -

tudi Albancev, tudi Muslimanov, tudi Madžarov... Zraven pa jim je v interesu, da bi bili vsi Srbi skupaj. V nacionalni državi je to nemogoče. Torej morajo biti skupaj v okvirih neke širše skupnosti, na Hrvaškem in v Bosni, kjer bi imeli vse pravice, vso avtonomijo in kjer bi živeli v državah, ki bi bile tako urejene, da narodnost ne bi bila pomembna. V državi regij torej, kjer bi se regije iz ene ali druge države, kakor tudi same države, lahko medsebojno povezovale.

LE FIGARO

premier quotidien national français

A X X VENDREDI 12 SEPTEMBRE 1994 (N° 15 568) - EDITION DE 5 HEURES - PRIX : 5,00 FRANCS

Bosnie : pas de paix sans unité

Diviser l'ex-Yugoslavie sur des critères ethniques : une idée néfaste • Les contradictions du groupe de contact • Une Communauté des Républiques sur le modèle de l'Union européenne.

Il ne faut pas se décevoir que le Groupe de Contact ne soit pas parvenu à trouver une solution à la crise bosnienne. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

Il ne faut pas se décevoir que le Groupe de Contact ne soit pas parvenu à trouver une solution à la crise bosnienne. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

Il ne faut pas se décevoir que le Groupe de Contact ne soit pas parvenu à trouver une solution à la crise bosnienne. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

Il ne faut pas se décevoir que le Groupe de Contact ne soit pas parvenu à trouver une solution à la crise bosnienne. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

PAR SORIS YUKOERAT

redonne bien aux régimes en cours de se faire une idée de ce que sont les grandes puissances européennes. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

redonne bien aux régimes en cours de se faire une idée de ce que sont les grandes puissances européennes. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

redonne bien aux régimes en cours de se faire une idée de ce que sont les grandes puissances européennes. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

redonne bien aux régimes en cours de se faire une idée de ce que sont les grandes puissances européennes. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

Les périls de l'incohérence

Il est clair, pourtant, après l'échec des plans de paix lancés sur ce même principe, que la guerre ne pourra être finie que par la communauté internationale. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

Il est clair, pourtant, après l'échec des plans de paix lancés sur ce même principe, que la guerre ne pourra être finie que par la communauté internationale. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

Il est clair, pourtant, après l'échec des plans de paix lancés sur ce même principe, que la guerre ne pourra être finie que par la communauté internationale. Le groupe de contact n'a pas le mandat de résoudre la crise bosnienne, mais de faciliter la négociation entre les parties belligères.

Président de la Fondation pour la paix et la justice des Balkans
Autres articles : *Plus de 2000 pour l'adhésion à l'Union européenne*

V državi, v kateri meje ne bi bile pomembne. Takšna država je v srbskem, slovenskem, hrvaškem, kakor tudi v interesu vseh Južnih Slovanov.

Je Srbija kriva za vojne?

Niti Srbija niti srbski narod. Krivi so nacionalistični interesi iz vseh koncev bivše Jugoslavije, ki so zmanipulirali ljudstvo in ga povedli v vojno.

Slovenija in Hrvaška so podpirale obnašanje srbskega vodstva, ker jim je to odgovarjalo za doseg njihovih ciljev, da z ustvarjanjem mita o neodvisnosti ostanejo na oblasti.

Zagreb in Ljubljana sta indirektno hrabrila Beograd, ga usmerjala na pot, na kateri je že bil. Njima je to odgovarjalo. Kdo ve, kaj bi bilo, če bi bili slovenski in hrvaški politiki s svojimi potezami podpirali demokratske in napredne sile v Srbiji. Povsem gotovo se zato ne Ljubljana, kakor ne Zagreb ne moreta rešiti pred odgovornostjo za vojno.

Kdo od slovenskih politikov vas je obiskal v Parizu?

Niče. Enkrat sem se slučajno srečal z Drnovškom.

Kdaj?

Ne spominjam se.

Kaj je hotel od Vas?

Nič. On tako vedno molči.

Kaj pa vi od njega?

Nič. Le svoje videnje jugoslovanske krize in možnih izhodov sem mu povedal.

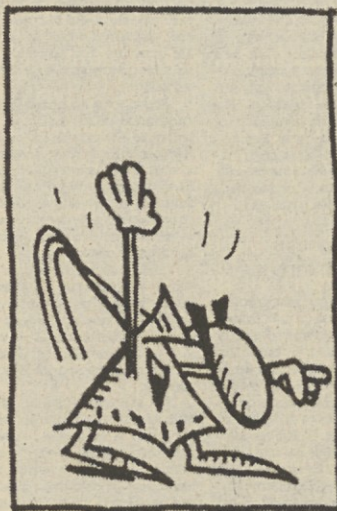
Kako gledate na pritiske Italije na Slovenijo?

Kot na logično posledico slovenskega obnašanja v odnosu na Jugoslavijo.

Morali ste vedeti, da bosta danes Italija in Hrvaška, jutri Avstrija, pojutrišnjem pa

Madžarska, zahtevale svoj del. Oni so podpisali Osimske sporazume z neko državo, ki je izginila - ti sporazumi torej ne veljajo več.

Italijani vam zdaj lahko rečejo: Mi ne vemo, kaj je to Koper, vemo, kaj je Capodistria. Istra nikdar ni bila slovenska - Slovenci so živeli v njej, toda to ni bila Slovenija. K Sloveniji so jo priključile partizanske enote in ruski tanki. Ljubljana je bila pred tem glavno mesto italijanskih provinc v naših krajih, sporazum o delitvi med Italijo in NDH pa se je tedaj imelo za zgodovinski dokument. Sedaj se Italijani lahko sklicujejo na to. Če Jugoslavija ne bi bila zrušena - pri čemer ste sami sodelovali - se to ne bi zgodilo.

Ali ima Slovenija moč, da se zoperstavi germanizaciji in ali je to sploh realna nevarnost za slovenski narod v moderni Evropi?

Če Slovenci postavljajo vprašanje, če je to nevarnost, potem morda tudi ni. Morda je to le želja. Če pa obstaja moč za zoperstavljanje - ne. Morda ima željo. Moč bi tudi lahko imela - Slovenija dobro ve, kje ima naravne zaveznike, če bi želela ohraniti slovensko bistvo in slovensko specifičnost - med Slovani. Toda v prihodnosti se bo morala Slovenija boriti, da bi jo sprejeli tisti, katere je sama zapustila.

Kako gledate na obnašanje verskih skupnosti?

Slabo. Vse po vrsti, slabo. Vloga religije v tej vojni je katastrofalna. Nihče ni silil papeža, da dva dni pred vsemi prizna Slovenijo in Hrvaško, če še ni bil čas za to. Ta ista katoliška cerkev je spremenila mnenje, ko se je zavedla, da bo Bosna ostala brez katolikov.

Več kot sramotno je tudi to, kar počne srbska pravoslavna cerkev. Ona je za nadaljevanje vojne v Bosni, podpira tiste, ki ubijajo, ki ubijajo civiliste, ženske in otroke, med katerimi so tudi Srbi.

Pri tretji veliki religiji na teh prostorih - tudi tam je prav gotovo prisoten fundamentalizem. Te tri verske skupnosti so izneverile svoje poslanstvo, poslanstvo moralnega in duhovnega vodje, poslanstvo tolerantnosti in ljubezni. Težko bodo izprale svoje grehe, ker je njihova odgovornost pri vsem skupaj zelo velika.

Ali po vašem mnenju slovenski "šverc - komerc" z orožjem odmeva po svetu?

Seveda. Vsakdo, ki se količkaj spozna na te stvari, točno ve, za kaj gre. Vloga Slovenije v tej vojni je povsem vidna, ve se, kdo je kaj naredil.

Poznate evropske modele regionalizacije. Kaj pojmuje pod tem?

Organiziranje družbe v interesu državljanov, v interesu posameznika, osebk. to je regionalizacija, oziroma, to bi moral biti njen osnovni smisel. Ljudje so se zmeraj imeli najprej za pripadnike določenih regij. Treba jim je omogočiti, da to svojo pripadnost uresničijo tudi v smislu družbene organizacije. Te regije obstajajo od nekdaj - so zgodovinsko, ekonomsko, kulturno in etnično specifična okolja. Njihove meje se ne rišejo. To realnost je enostavno treba priznati. Ljudje

bodo potem lahko odločali sami o sebi, o svojih potrebah, interesih, o tem, v kaj bodo vložili svoj denar, kaj bodo gradili, kdo jih bo predstavljal.

Regionalizacija kot Trojanski konj. Neke politične stranke v Sloveniji se bojijo razpada države?

Zakaj bi se tega kdorkoli bal. Saj ste prav vi Slovenci tisti, ki so nas, druge narode iz bivše Jugoslavije, prepričevali, da ste predvsem Štajerci, Dolenjci, Primorci, Kranjci, šele potem Slovenci. Mislim, da bi kdorkoli moral risati regije. Če jih ljudstvo hoče, jih bo imelo.

Ko sem vprašal nekatere Slovence, koliko regij bi imela Slovenija, so mi odgovorili, da dva tisoč.

Ideja regij ne izvira iz Borisa Vukobrata, nihče se ne želi vsiljevati s strani. Regije so tu, obstajajo.

Zakaj Vas nekateri v Sloveniji ne marajo?

Vprašajte njih.

Zakaj se Vas bojijo?

Lahko bi ponovil prejšnji odgovor, toda... Tistega, kar zastopam, se lahko bojijo samo tisti, katerim je želja za oblastjo najvažnejša od vsega. Oni - pa ne samo v Sloveniji - se bojijo vsega, kar je racionalno, kar je tolerantno, neizključujoče. Oni bi razdelili še zrak, ker imajo lahko oblast in moč samo v ksenofobičnih družbah. In dokler se bojijo, je dobro. To pomeni, da ideje, ki jih zastopam, predstavljajo za njih nevarnost. In, iz njihove perspektive - prav imajo.

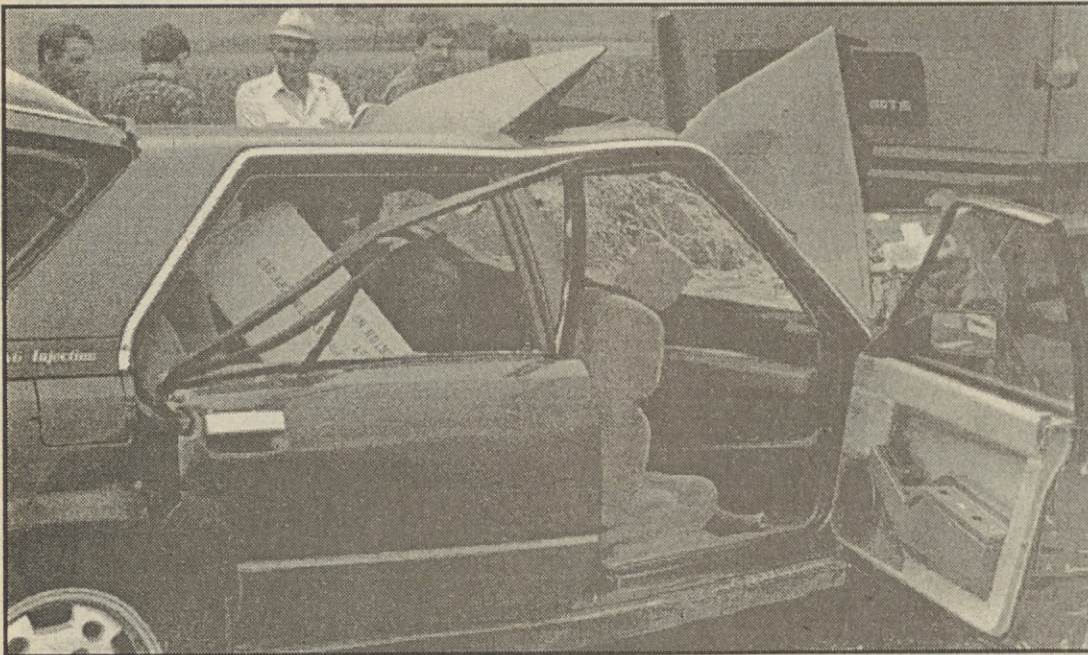
Milan Meden
Janez Sever

NOVA
DOBA[®]

Slovenija:
dva razreda otrok
umreta na cesti

Prva jezdeci

Iz zasanjanega dre-
meža me zbudi zavi-
ranje. Potniki se vzne-
mirijo. Pred nami že
kolona vozil. Tečem,
kolikor me neso noge.

Ko vsaj ne bi. Tam,
tukaj, pred mano, av-
tomobili, o katerih
sanjamo.

Na sprednji šipi šop
las in zdrizasti kosi
možganov.

Roka mi otpne, niti
sprožilca na fotoapara-
tu več ne morem pri-
tisniti.

Cela drgetam.

Fotoaparat obrnem
k ljudem.

Od daleč se zasliši
zavijanje siren.

Ljudje boljčijo v ne-
kaj, kar je bilo še
pred parimi minutami
njim enako.

Težko je biti fotore-
porter. Premlada sem.
Kako se zbuhati sredi
noči s temi strašnimi
podobami.

Nina

Lani je na
slovenskih cestah
umrlo 1.369 ljudi,
okrog 40.000 pa
bilo poškodovanih.

■ Maja Zagoričnik: Pot v Istanbul (3)

Vznemirljiva Azija

Kako naj se je človek loti? Pred zemljevidom te neznanske celine se zmedeš. Še bolj pa si zmeden, ko si pred njenim pragom. Spominjam se, da sva bila v Ismaniji. Na onem bregu prekopa je torej Azija? Neverjetno... Pa v Nomeju, pred Beringovo ožino, da si jo lahko kar peš primahal na ameriško celino, je torej tam še vedno Azija?

Resnica, vznemirljiva resnica je ta, da je Azija blizu, neverjetno blizu nas, ali pa prav zelo oddaljena. Lotimo se je z dobrega, nam najbližjega, najbolj prijetnega, najbolj vznemirljivega konca. Torej na pot v Istanbul, na tisti Vzhod, ki so ga optimistična pokolenja krstila na Bližnjega.

Turčija danes

Turčija dvajsetega stoletja je nastala leta 1923, po propadu osmanske države, ki se je nekoč raztezala daleč v Evropo, Azijo in Afriko. Njene mere zajemajo tako rekoč ozemlje prvotne države Osmanov pred začetkom velikih osvajanj. Po turškem ozemlju je težko razpeljati mrežo sodobnih prometnic, kar še bolj ovira gospodarski razvoj in povezanost posameznih območij med seboj in z velikimi svetovnimi prometnimi in blagovnimi tokovi. Kljub temu poteka preko nje nadvse pomemben prehod med Zahodom in Vzhodom. Njeno prebivalstvo hitro narašča, veliko hitreje, kot se povečuje število delovnih mest. Gospodarstvo se razvija

razmeroma naglo, pri svojem razvoju in posodabljanju računa na pomoč Evrope. Turčija je od svojega rojstva obrnjena k Evropi, sprejema zahodnjaške šege in zahodne vzorce družbene zgradbe, toda islam jo povezuje tudi z gibanji v drugih deželah Prednje Azije oziroma Bližnjega vzhoda.

Številno prebivalstvo - preselilo naj bi 61 milijonov - in narašča po 2,5 odstotka na leto, poraja resne težave. Takšna nagla rast pomeni zlasti v mestih naraščajočo brezposelnost, kar še zaostreje priseljevanje anatolskih kmetov v mesta. Redko katera država tako blizu Evrope se mora bojevati s tako hudimi družbenimi nasprotji, političnimi pritiski, uničevanjem okolja in narodnostnimi spopadi,

kot se zgrinjajo nad Turčijo. Narodnostne manjšine vse glasneje zahtevajo svoje pravice, zlasti Kurdi na jugovzhodu, ki hočejo ohraniti svojo kulturo ter si celo osnovati samostojno državo.

Turčija je dežela v razvoju, ki postaja že industrijska. Visoke stopnje rasti v osemdesetih letih so preobrazile gospodarstvo in nova usmerjenost Turčije se kaže v njenih željah po tesnejših zvezah z Evropsko unijo. Po uvedbi Atatuerkovih reform je mnoge industrije (npr. jeklarsko), železnice in prede-

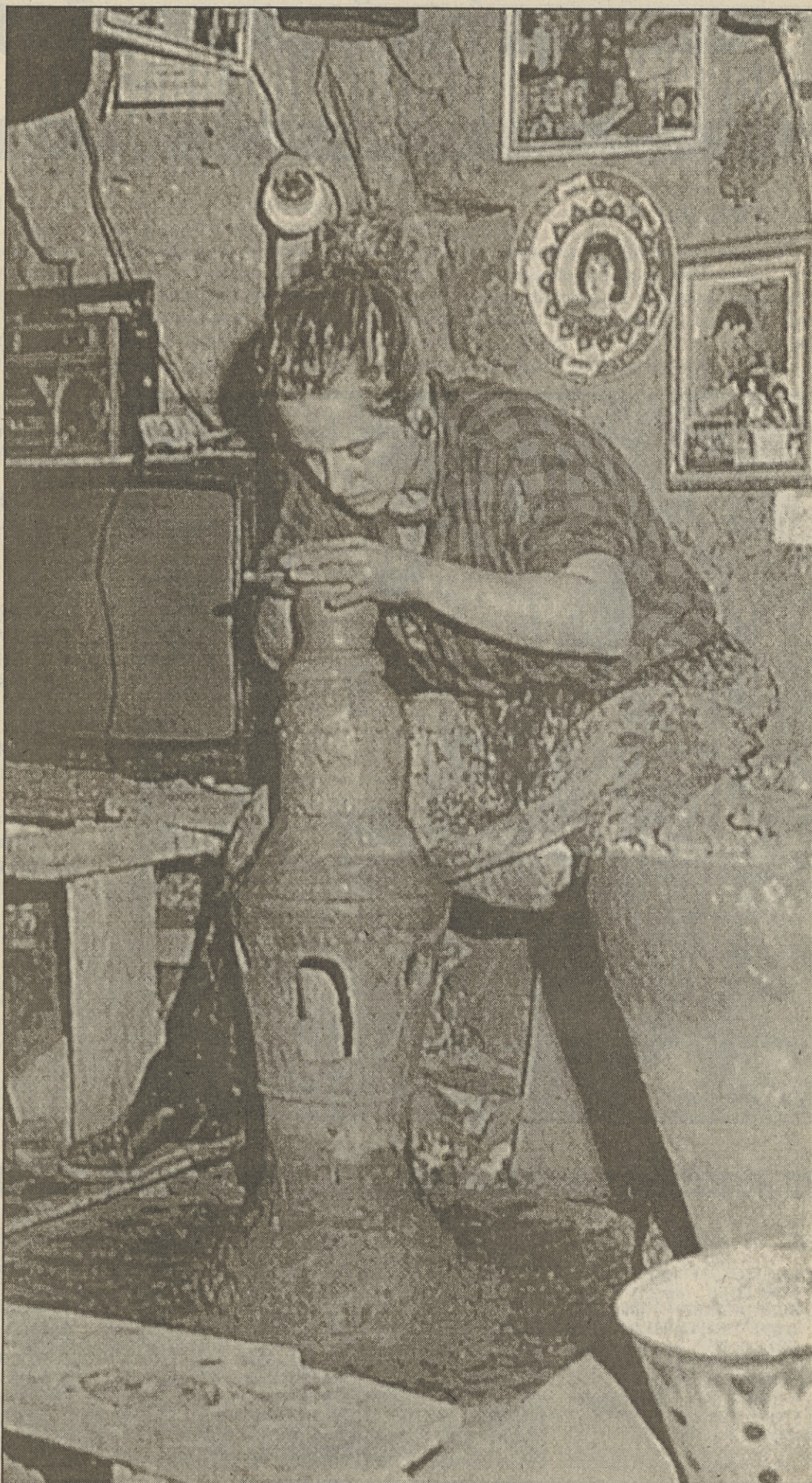
lavo tobaka več desetletij upravljala država, zdaj pa vlada spodbuja več zasebnega podjetništva in tujih vlaganj. Razvoj je seveda neenakomeren; v bolj razviti zahodni polovici je več vlaganj in novih delovnih mest, medtem ko ostaja revni vzhodni del še zmeraj v ozadju. Zaradi dragega uvoza mora Turčija marsikaj izdelati in pridelati sama, vendar je ena njenih glavnih "izvoznih postavk" še vedno delovna sila.

Resnica je, da je Turčija potencialno morda najbogatejša dežela sredozemskega bazena. Celo bogatejša kot Francija. Dežela, ki proizvaja žito in riž hkrati, ječmen in čaj, krompir in bombaž, tobak, vino, olje, koruzo, pa tudi konopljo in mak, to se pravi hašiš in opij (Istanbul je danes verjetno glavno središče trgovine s tem mamilom na svetu, čeprav je nekoliko tvegano ugotavljati statistike o tej stvari). Pomaranče, limone, banane in najboljše fige na svetu, hkrati jabolka, češnje, slive, breskve... po mili volji bi lahko jedla - če bi bila vsaj malo iznajdljiva - vso evropsko divjačino in vse ribe sveta - od potočnih postrvi, do krapov, sardin, sardel, skuš, vse do kaviarja ribogojnic na Črnem morju, no, takšna dežela je od neba blagoslovljena, ali natančneje, od sodobnega političnega gospodarstva, ki se priklanja narodom, ki lahko zadoščajo sami sebi.

Dodajmo še železo, svinec, premog, lignit, baker, mangan, krom, antimon v njenem podzemlju, in petrolej, ki bo začel brizgati v trenutku, ko bodo želeli, da začne teči, pa sem zapisala približno statistično podobo tegale novodobnega Kanaana.

Toda Turčija ni Kanaan. In morda nikoli ne bo. Na pustih visokih planotah Anatolije, kjer bi nedvomno lahko imeli neizmerne ukrajinske žetve žitaric, se še vedno klatijo krdela volkov. Kljub blagoslovljenemu smirskemu podnebjju ob Egejskem morju pobira jetika trabzonske Turke v ledenih čnomorskih meglah.

Se nadaljuje

Koncertov da te kap

Letošnja koncertna sezona se po poletnih počitnicah nadaljuje s polno paro. Po Mute festivalu, Novem Rocku, Dublinersih, EBU festivalu (na sliki slovenski predstavnik Magnifico), Rollinsu in kopici dobro obiskanih koncertov po vsej deželi, od Kopra do Ptuja, se tukajšnjemu občinstvu obeta še en vrhunski koncertni dogodek. V ljubljanskih Križankah bodo 29. septembra namreč nastopili legendarni kanadski hard core odtrganci NOMEANSNO s predskupino POLSKA MALCA iz Krškega. O napovedanih RAMONES in zaenkrat še nepotrjenih SLAYER kdaj kasneje, tokrat pa nekaj besed popolnoma pristranske hvale omenjenim Nomeansno.

Skupina se je občinstvu prvič predstavila leta 1984 osnovala pa sta jo brata John in Rob Wright, v Vancouvru, od koder so doma tudi legendarni punkerji D.O.A. Njuno perfekcionistično obvladovanje glasbil (bas, kitara) je v spoju z zgodnjim punkovskim nabojem in glasbenimi vplivi od King Crimson In Dead Kennedys do sodobnih jazzistov kaj hitro pripeljalo do popolnoma novega amalgrama v takrat že pojemajoči hard core punk sceni. Po začetnih koncertih v domačem mestu in nekaj izdanih singlih se jima je pridružil kitarist in pevec Andy Kerr, skupina pa je v tej zasedbi za založbo Alternative Tentacles posnela več albumov, od EP-ja "You Kill Me", preko odličnega albuma "Sex Mad", EP-ja "The Power Of Positive Thinking", introvertnega "Small Parts Isolated And Destroyed", do genijalnega in nedvomno njihovega najboljšega "Wrong", s katerimi so si pridobili zvesto in vdano občinstvo ter močno vplivali na novo generacijo hardcore bendov. Seveda pa gre vzpon njihovega kulturnega slovesa v osemdesetih nedvomno pripisati ogromnemu številu koncertnih nastopov v Severni Ameriki in Evropi, na katerih so s presunljivim glasbenim znanjem osvojili ušesa under-

Bogat začetek jesenske sezone

ground občinstva in - le kaj drugega - nabili nemalo kompleksov glasbenim kolegom. Koncertno vzdušje so zabeležili tudi na živem albumu "Live & Cudly", ki je izšel pri nizozemski založbi Konkurell. Postali so alfa in omega hardcore godbe, njihovo ime pa je obveljalo kot sinonim za uikatno, inteligentno in odtrgano.

Nomeansno-so namreč v sicer enostavne hardcoreovske o brazce vpeljali pojem "kompleksno", besedila navdihnjena s temno platjo človeške narave pa pretopili v samo glasbo na že skoraj artistski način. Na albumih, ki so sledili, morda tudi z malce prevelikim žarom, čeprav sta plošči "0+2=1" in EP "Why Do They Call Me Mr. Happy" naleteli na ugoden odziv občinstva. Kratek izlet v ortopunkovske vode sta si brata Wright privoščila s projektom "Hanson Brothers", na kateri

sta ob pomoči gostujočih glasbenikov izkazala privrženost legendarnim Ramones. Nekje v tistem času je skupino zapustil Kerr, in nekaj časa se je šušljalo, da bo Nomeansno zopet deloval kot duo. To se ni zgodilo in novemu kitaristu se je pridružil še drugi bobnar, čeprav bi bila pomoč pri ritem sekciji zadnje, na kar bi pomislili celo dobri poznavalci te skupine. Medtem, ko je izšla plošča "Mama" z zgodnjimi, neobjavljenimi posnetki NMN iz časov, ko sta bila še sama, pa je skupina začela zopet nastopati, tokrat kot kvartet z dvema bobnarjema.

Trenutno se Nomeansno nahajajo na evropski turneji in tisti, ki jih so videli v novi zasedbi, prisegajo, da so boljši kot kdajkoli prej in da gre za eno izmed največjih koncertnih atrakcij, kar jih je trenutno moč videti na evropskih rockovskih

odrih. Trditev ni pretirana, saj so bili prav NMN tisti, ki so nas s koncertnimi izvedbami nekaterih svojih pesmi prepričali, da bi lahko povsem dobro delovali tudi samo z bobni, basom in vokalom. Seveda pa perfekcionisti, kar brata Wright nedvomno sta, nikoli niso povsem zadovoljni in vedno iščejo nove, boljše rešitve. Zdi se, da sta Rob in John zopet zadela žebelj na glavo. Le kdo bi drug - takšnih se dandanašnji ne klati veliko po svetu.

OVA

Prva obletnica Metelkove

Tisti, ki so subkulturnemu centru na Metelkovi napovedovali kratko, a trnja polno življenje, so se zmotili. In sicer v prvem. Trnja je bilo namreč več kot preveč, prav tako polen, toda Metelkova je preživela in ob obletnici zasedbe se bo na najmlajšem ljubljanskem underground prizorišču od 10. do 17. septembra dogajala vrsta zanimivih prireditev. Poleg nastopov američanov NINE POUND HAMMER in GAUNT (14.9.) ter italijanskih freaknoiserjev JITTERBUGS bo v klubu Channel Zero moč na videu preleti skozi letošnje delovanje Metelkove, predvajali bodo tudi posnetke zasedbe Metelkove, na poleg posebnega D.J. programa pa si bodo obiskovalci lahko ogledali produkcijo umetnikov, ki ustvarjajo v tem centru kakor tudi razstavo fotografa Frenka Fidlerja, ki je z objektivom dokumentiral dogajanje na Metelkovi. Čestitamo!

Če bi Johnny Cash igral punk...

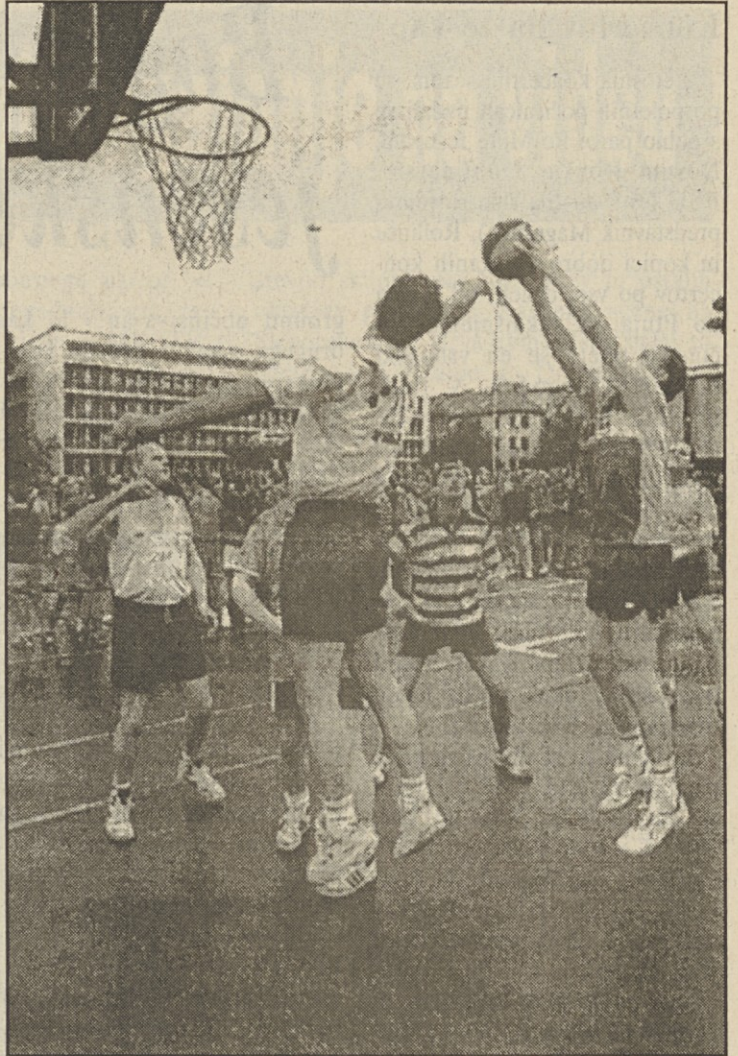
... bi ga verjetno igral tako, kot to počno odlični ameriški country punkerji NINE POUND HAMMER, ki bodo v torek, 13. septembra nastopili v MKNŽ v Ilirski Bistrici. Predvozači, prav tako iz ZDA, se imenujejo GAUNT, dan kasneje pa bodo zadevo ponovili še na Metelkovi v Ljubljani. Oba koncerta sodita v sklop njihove dvomesečne evropske turneje, po kateri bodo Nine Pound Hammer posneli svoj tretji album.

Foto: NINA

Streetball Challenge '94
je na Trg republike v
Ljubljani privabil
množico ljudi.
Organizator
bo izkupiček namenil
dobrodelni organizaciji.
Veliko število ekip.

Ulična košarka osvaja Slovenijo

V začetku septembra je v organizaciji AFP - zastopnika firme Adidas za Slovenijo, - na Trgu republike v Ljubljani potekal množični športni spektakel. Streetball Challenge, akcija, ki jo organizator Adidas po svetu organizira že četrto leto, je dobro znan kot družabno srečanje (neprofesionalnih) košarkarjev vseh starosti. Organizatorji zagotavljajo, da projekt ni usmerjen v profit, saj ves dobiček namenjajo dobrodelnim organizacijam, še posebej tistim, ki se ukvarjajo z zdravljenjem odvisnosti.

Tako bo AFP ob pomoči sponzorjev 7 Up, Koloy's, Slovenije in Občine Brežice ustanovil dobrodelni Streetball sklad. Le - ta bo namenjal zbrana denarna sredstva Socialnemu forumu za zas-

vojenosti in omame - sekciji za narkomanijo.

Kaj Streetball sploh je? To je igra dveh ekip s po tremi igralci na en koš. Igra se na igrišču dimenzij 10,5 krat 9 metrov. Vsak zadetek šteje eno točko, zmaga pa ekipa, ki prva doseže 15 točk, ali vodi po petnajstih minutah igre. Pri streetballu ni sodnika, obstaja samo nadzornik igre. Poglavitno pravilo je fair play - poštna igra, zato nadzornik samo sledi rezultatu in času, ter pomaga pri razčiščenju nesoglasij.

Upamo, da se bo streetball prijel tudi pri nas, saj je vseeno boljše, če se mulci podijo za žogo, kot da posedajo v gostilnah in počenljajo kakšne neumnosti.

Mitja Ocvirk

V Braziliji bodo oktobra predsedniške volitve. Predvolilne kampanje so se pričele že spomladi. Naš stalni sodelavec iz Santoškega dnevnika *Diario da Cidade*, Marcelo Netto Rodrigues, piše o dveh predsedniških kandidatih.

Kdo bo naslednji predsednik Brazilije?

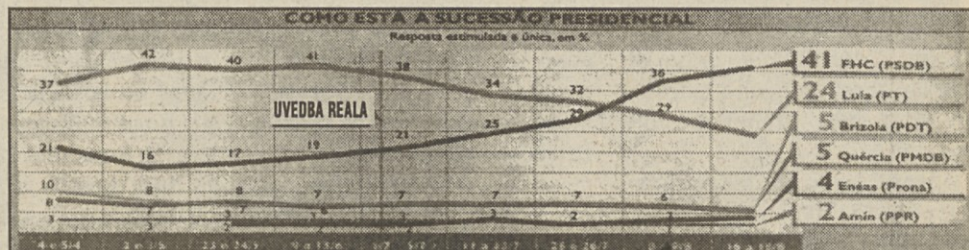
Leto 1994 se bo v brazilsko zgodovino zapisalo kot eno najbolj presenetljivih let. Po Sennini smrti, uvedbi novega denarja (cruzeiro real) in četrtem naslovu svetovnih prvakov za brazilске nogometaše, bodo Brazilci lahko volili še predsednika, senatorje ter zvezne in deželne poslance.

Da bi zmagali na teh volitvah, ki jih lahko imamo za največje direktne volitve v brazilski zgodovini, poizkušajo kandidati pridobiti na svojo stran čimveč prebivalstva (in seveda glasov) z različnimi metodami.

Za predsedniško mesto se uradno poteguje kar sedem kandidatov, vendar sta skoraj zanesljiva udeleženca drugega kroga volitev Luis Inacio "Lula" da Silva in Fernando Henrique Cardoso.

Lula je delavski voditelj, ki je ustanovil sindikalno gibanje v poznih sedemdesetih letih. Fernando Henrique Cardoso, ali FHC, kot ga imenujejo v medijih, je bivši minister, ki je uvedel novo denarno enoto - Real. Zanimivo je, da so raziskave javnega mnenja pokazale velike razlike od uvedbe novega denarja (kot je razvidno iz grafikona). Pred "Realom" je imel Lula možnost, da zmagal že v prvem krogu. Volitve so, kot pri vas v Sloveniji, v Braziliji razdeljene v dva kroga, kjer v drugem krogu volivci odločajo med dvema kandidatoma, ki sta v prvem krogu dobila največ glasov. V primeru, da dobi en kandidat v prvem krogu samo en glas nad polovico, je izvoljen brez drugega kroga.

Po "Realu" se je situacija obrnila.

Vladni kandidat FHC trdi, da je "Real" prišel rešiti Brazilijo pred inflacijo, medtem ko Lula trdi, da je bil ta načrt izdelan samo zato, da bi zmanipuliral prebivalstvo in da bo takoj po volitvah propadel.

Za zdaj je načrt "Real" zelo dobro sprejet med Brazilci, toda mnogi se bojijo "črnega septembra", ki se lahko zgodi, če "Real" ne bo premagal inflacije.

Medtem ko se FHC zanaša na "Real", Lula verjame, da bo zmagal v drugem krogu volitev, ko se bo, po njegovem, pokazala lažnost "Reala".

Poleg tega pa imata oba težave s svojima podpredsedniškima kandidatoma, ki sta jih morala zamenjati zaradi vpletenosti v korupcijo. Tu velja povedati, da Brazilci izvolijo predsednika, podpredsednik pa pride z njim. Vendar se volivci bolj zanimajo za podpredsedniške kandidate, ker sta prejšnji in zdajšnji predsednik bila prej podpredsednika.

Torej ne opazujejo samo predsedniških

kandidatov, temveč vse ljudi, ki bodo kasneje delali z njimi in za njih. Zato se kandidati trudijo objaviti čimveč slabih stvari o protikandidatih in njihovih ljudeh. Lula je predstavnik delavcev, njegova stranka je povezana s socialističnimi strankami, FHC pa je predstavnik bogatih, njegova stranka pa je povezana s stranko veleposestnikov, ki si vedno prizadeva biti v vladi, ne oklevajoč storiti karkoli, da tam tudi je (na primer tudi povezuje s stranko FHC-ja). Mnogi volivci, ki so hoteli voliti FHC-ja, so si premislili ravno zato, ker sta ti dve stranki tako nasprotujoči si, pa vendar v koaliciji.

Nekaj podobnega se dogaja Luli, ki ga napadajo, da je povezan s strankami, ki propagirajo neke vrste socializma v Braziliji.

Volitve bodo 3. oktobra, največ pa bo na njih vplivala ekonomska situacija. Ekonomska situacija do oktobra bo tudi odločila, kdo bo novi brazilski predsednik.

Marcelo Netto Rodrigues
Prevedel MiO

Ironično, simbol in gesta, ki jo FHC propagira, je "odprta roka", medtem ko Lula primerja svojo roko s štirimi prsti z roko dečka, ki mu tudi manjka prst. Lula je prst izgubil pri delu v železarni.

■ Piše: Barbara Vodopivec

OSTANKI DNEVA V DEŽELI SENC

Vas zanima, kakšno je življenje v deželi senc in to ob izteku dneva? Oglejte oziroma za zdaj si le preberite mojo verzijo.

Moški (naj bo to Anthony Hopkins) je hladno, racionalno in strogo načelo bitje. Pravi "dec". Vedno kontrolira svoja dejanja in nič ne stori brez vzroka. Zaupam pa vam lahko, da včasih le rad prebere kakšen sentimentalni roman. To skrivnost pa odkrije tudi ženska (denimo, Emma Thompson), ki ga vztrajno zasleduje in sili vanj. Radovedna in čvekljiva, "babura", skratka. Na vsak način ga želi pripraviti, da se pogovarja,

razglablja in nazadnje celo izrazi čustva. Skrivoma in nehote seveda. To pa vsekakor ni v njegovi navadi - kot ste verjetno že ugotovili sami. Ona pa vztraja, se celo zjoče pred njim, nato pa gre in se omoži. On ima spet svoj mir, a nekako kar ne more brez nje. Saj veste - ne morete z njimi, brez njih pa tudi ne. In tako se naš "dedec" čez mnogo let zopet spomni nanjo in jo celo obiše. Vljudno se pomenita ob čaju ob petih in on odide s košarico. Svoje ostanke dneva bo preživel pač sam v deželi dežja, sonca in seveda senc.

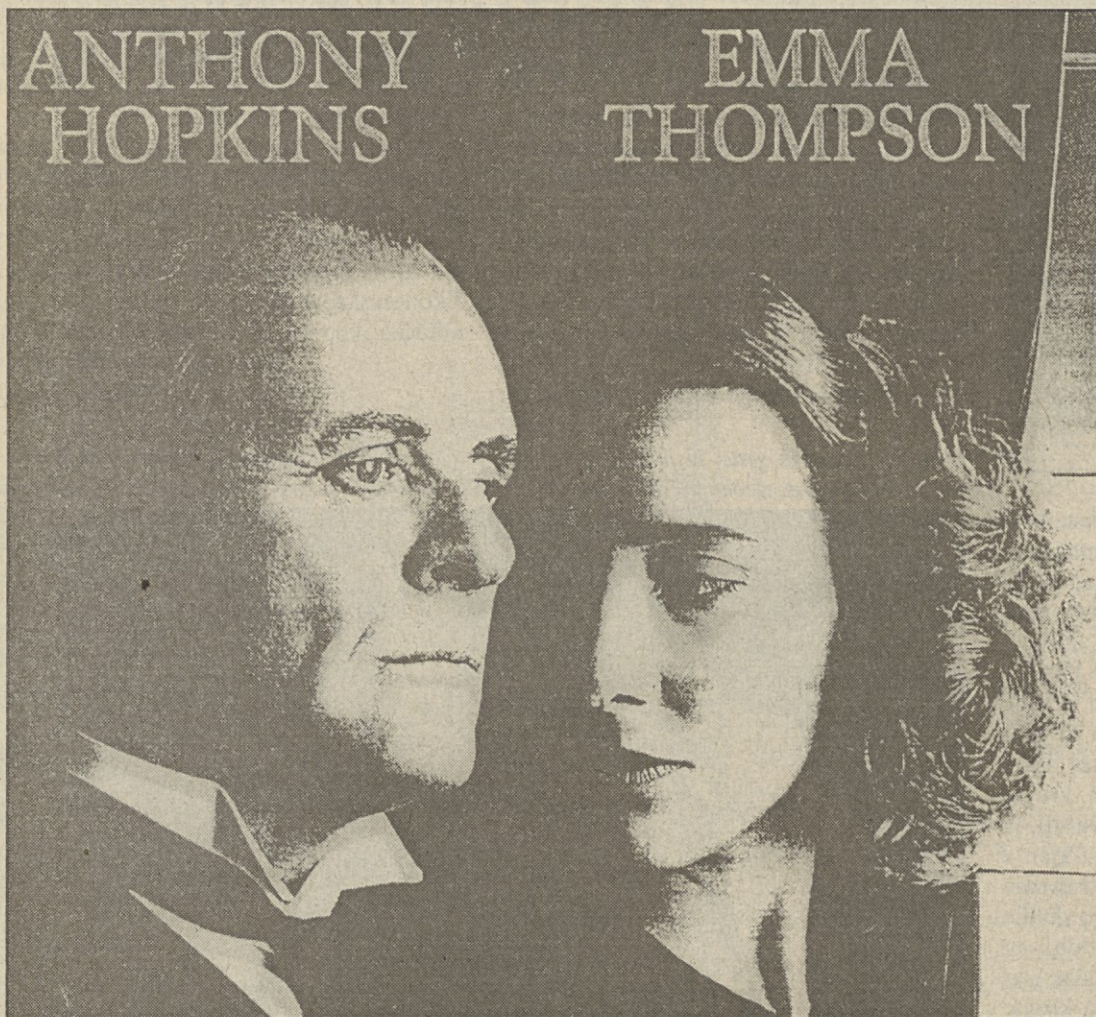
Lahko pa tega gospoda tudi

malo posodobimo, poširkamo in pošljemo na univerzo. Anthony bo kos akademski pikrosti, Bogu in še otrokom povrh. V tem lagodnem življenju pa ga zopet zmoti - ne boste verjeli - ženska. Ja, Debra Winger, ki prileti kar iz Amerike. Pa še prav jenkijevske se obnaša. Brez vsakih zadržkov. In ko jo Anthony končno spregleda, odkrije tudi sebe, ona pa ga kar zapusti. Nehote seveda, saj umre. On je spet sam, le da zdaj vidi svet okoli sebe malo drugače. Pravijo, da se mu je znotraj nekaj premaknilo. V pozitivno smer, da ne bo pomote. Osvoobodil se je namreč teže zapeto-

sti in zadržnosti. Poletel je kot osvobojen golob v prostor. S sporočilom v žepu seveda. Zdaj bo znal sam komu pomagati iz kletke. Njemu je pomagala pač žena s koso. Vsaka šola nekaj stane in pridobivanje izkušenj ni vedno najbolj prijetno. Ostanke dneva v deželi senc pa bodo zdaj vsekakor drugačni.

"Moja" zgodba ni najbolj vesela. Pa saj happy enda najbrž sploh niste pričakovali. Tiste pocukrane zadeve sploh niso več zanimive, pa še tako neresnično delujejo. Po drugi strani pa ljudje dandanes tudi ne verjamejo več v stil a la Romeo in Julija. Ta verzija je preveč tragična. Zdaj, ko veste, da je nam in vam težko ustreči, gremo po srednji poti. Za vsakogar nekaj. Še prej pa preverite, če ta naša zgodba ni mogoče celo podobna življenjski poti vašega sosedu. Tako lahko koga oklofutate in se zjočete kar doma, če vam seveda slučajno uide. Pa še videl vas ne bo nihče. In če premislite, mi boste potrdili, da je takšnih Antonov v naši okolici dovolj. Opazujte svojega moža, sina, tasta, prijatelja ali znanca in ne nazadnje sebe. Morda boste odkrili usodne simptome. Koliko vas bo torej iskreno priznalo svoja čustva? Bore malo. Ljudje smo pač takšni - to velja seveda za oba spola - radi se pretvarjamo, se delamo močne in neprizadete, v kinu pa jočemo. Če ste vi eden od Tončkov, vzemite te klofute v poduk.

Pa še to vam naj prišepnem: James Ivory in Richard Attenborough (filmska režiserja, da ne bo pomote), sta se odločila za svojo verzijo. Ogledate si jo lahko na filmskih platnih, če ne boste prepozni. Ne jezite se, če bo preveč podobna moji. Se pač zgodi.

Škof dr. Kramberger zaupal certifikat Krekovi družbi

Zbiranje certifikatov v Krekovi družbi za upravljanje investicijskih skladov poteka uspešno. Certifikate je družbi doslej zaupalo že veliko število Slovencev, saj jih dnevno zberejo tudi do tisoč. 2. september pa bo v Krekovi družbi zapisan kot datum svečanega dogodka. Krekovi družbi je namreč ta dan zaupal svoj certifikat mariborski škof dr. Franc Kramberger.

“Smisel Krekove družbe je poudarjen že v njenem imenu - Krekova družba. Večina Slovencev se je z imenom Janez Evangelist Krek na takem ali drugačnem področju že srečala, saj gre za duhovnika, narodnega buditelja, ustanovitelja slovenskega bančništva... in še bi lahko naštevali. Prepričan sem, da bo družba s premoženjem dobro upravljala. Zaupam Krekovi družbi in njenim strokovnjakom. Prepričan sem, da ime Janeza Evangelista Kreka nosi prava družba,” je ob tej priložnosti dejal g. škof dr. Franc Kramberger.

Četrto stoletja zaščite slovenskih vin. S skromno svečanostjo so v celjskem Narodnem domu proslavili srebrni jubilej zaščitne znamke slovenskih vin. Gre seveda le za zaščitno znamko in ne za - zaščito države, ki v vseh teh letih ni dojela, da slovensko vinogradništvo in vinarstvo potrebujeta, če ne že podpore, vsaj zaščito pred uvozom tujih vin. Devetindvajsetim so ob tej priložnosti podelili jubilejna priznanja “karaf” za zasluge, da so slovenska vina dosegla sloves, kot ga kljub vsemu imajo.

Foto: I.Strmole

Burno življenje ameriške ambasadorke

Teško bi našli žensko, ki bi bila v postelji z več znanimi osebnostmi dvajsetega stoletja

Gospa ambasadorka ni srečna. Pamela Harriman, ki jo je Bill Clinton lani postavil na čelo pariške ambasade, se jezi zaradi knjige, ki kronološko prikazuje vse njene fascinante prigode v spalnici. Prav malo je žensk, ki so v svoji postelji gostile

toliko znamenitih imen* kot postavna Pamela Churchill Hayward Harriman, bivša znaga Winstona Churchilla.

Pamela se je rodila v angleški plemiški družini, po vojni se je preselila v Ameriko in postala doajenka Demokratske stranke. Njene razkošne zabave so dolgih dva-najst let, ko demokrati niso bili na oblasti, dvigovale strankino moralo, zato se ji je Clinton po zmagi oddolžil z veleposlaniškimi častmi. V času svojega zmagoslavja pa ima 75-letna Pamela same skrbi. In to zaradi pred kratkim objavljene

knjige, ki jo je napisal novinar ameriškega tednika Time Chris Ogden z naslovom Life of the Party in v kateri razgrinja vse skrivnosti njenega burnega, polstoletnega ljubezenskega življenja.

Vsako poglavje nosi ime enega od njenih mož ali ljubimcev. Prvi na spisku je Randolph Churchill, s katerim se je tedaj devetnajstletna Pamela poročila le po nekaj dnevih poznanstva. Neodgovorni Randolph je zakockal premoženje, spraval Pamela in njunega komaj rojenega sina na kant, že med vojno sta v bistvu prekinila, zakon pa je na papirju trajal do konca vojne vihre.

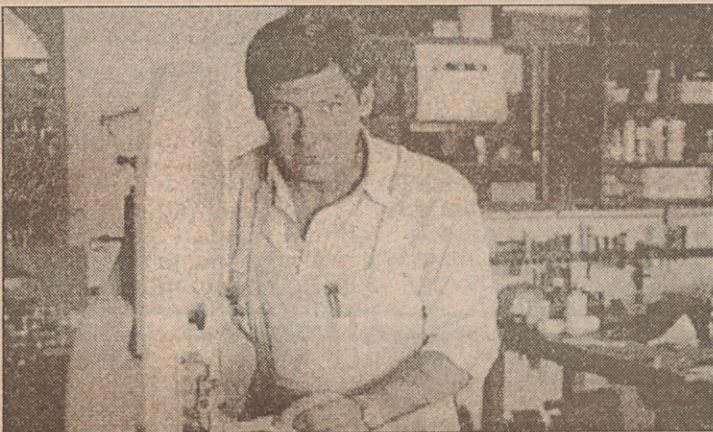
Za svoj 21. rojstni dan je v Londonu spoznala Averella

Harrimana, posebnega odposlanca predsednika Roosevelta, zapletla sta se, nato pa razšla, se po četrto stoletja spet našla in poročila. Med vojno Pamela ni dolgo žalovala za svojim ameriškim ljubimcem, tolažila se je z drugim Američanom, znanim radijskim novinarjem Frederickom Andersonom, vanjo se je tačas silovito zaljubil tudi sir Charles Portal, poveljnik britanskih letalskih sil, s konference na Jalti so ji kar trije pomembni udeleženci pisali vroča ljubezenska pisma.

Po vojni se je Pamela preselila v Pariz. Med njene ljubimce se tačas prištevajo plejboj in milijarder Ali Khan, francoski baron in bankir Elie de Rothschild, avtomobilski mogotec Gianni Agnelli. Potem se je odločila za polet čez Atlantik, se poročila z bogatim producentom Lelandom Haywardom, se po njegovi smrti na kratko zapletla s Frankom Sinatro, nato

pa se poročila s Harrimanom. Po smrti ji je zapustil ogromno bogastvo, s plastično operacijo si je pomladila zunanost in skočila v novo zvezdo s Cartenom

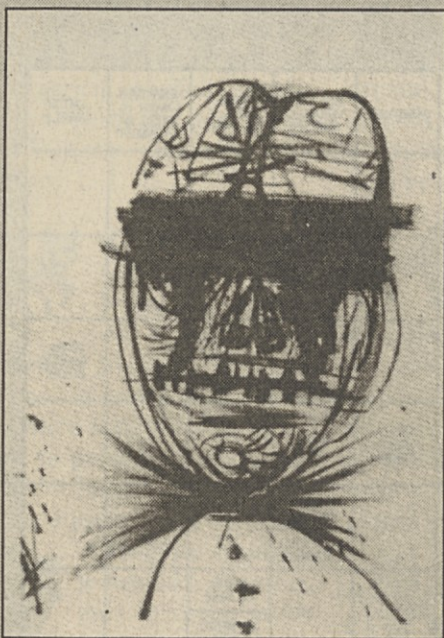
Brownom, direktorjem Nacionalne galerije v Washingtonu.

Mizar Ford

Prav presenetljivo je, da se je Harrison Ford, ki s filmi zasluži milijone dolarjev, znašel na seznamu stotih najboljših zbiralcev in oblikovalcev pohištva. Gre seveda za znanega in bogatega igralca, ki se je v letih, ko se je prebijal k vrhu, ukvarjal s svojim ljubljnim poklicem - mizarstvom. Napravil je celo nekatere dele pohištva za tedanje holivudske mogotce. Ford nikoli ni pozabil svoje večine, na svojem velikem ranču v Wyomingu ima poseben prostor, v katerem rezbari, pili, brusi in oblikuje pohištvo po lastnih zamislih. Prijatelji pravijo, da je popolno.

Risba v sliko

V septembru in v prvi polovici oktobra je v Galeriji sodobne umetnosti v Celju na ogled razstava Marij Pregelj - risba v sliko, ki jo je celjskemu Zavodu za kulturne prireditve posredovala Moderna galerija Ljubljana. Ob razstavi pripravljajo več spremnih prireditev, ki se navezujejo na širšo predstavitev Marija Preglja, enega najpomembnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev. V četrtek, 15. septembra, bodo promovirali knjigo mag. Nadje Zgonik z naslovom "Marij Pregelj * Risba v sliko", teden dni kasneje napovedujejo promocijo filmov Vaska Preglja o slikarju Mariju Preglju, v četrtek, 29. septembra pa bo Milček Komelj predaval o slovenski umetnosti med obema vojnama in po vojni do konca šestdesetih let s poudarkom na slikarstvu Marija Preglja.

Marij Pregelj, *Glava z zavezanimi očmi, risba s tušem na papir, okoli leta 1965*

Zaljubljeni princ

Albert, monaški princ, je menda tokrat prvič resnično zaljubljen. Gre za petindvajsetletno manekenko Heather Mann, ki jo je spoznal lansko zimo med svojim obiskom pri prijateljih v Ameriki. Tokrat je bila 1,87 metra visoka mladenka njegova gostja - nista zamudila niti trenutka, da ne bi bila skupaj. Verjetno je zveza resna, saj je princesa Carolina že postala njena dobra prijateljica. Ko so novinarji zaslutili, da bi utegnila postati prva dama kneževine, so zdrveli v njeno rojstno mesto Grahastow v Južni Afriki, da poiščejo njeno mamo.

Vesterni na pohodu

Kavbojke so ponovno osvojile Hollywood, v filmih o Divjem zahodu se kar tare zvencečih imen in to ne le moških. Če že fantje dobro sučejo pištole in se znajdejo na dirjajočih konjih, zakaj ne bi tega zmogla tudi dekleta. Prav to so dokazale glavne junakinje filma Nevarna dekleta. Režiser filma Jonathan Kaplan z zadovoljstvom poudarja, da so ga Madeleine Stowe, Andie MacDowell, Mary Stuart Masterson in Drew Barrymore več kot prijetno presenetile tako s svojo igro kot s telesnimi veščinami. Nevarna dekleta so vložila veliko naporov, da so se naučila dobro streljati, sedlati konje, dirjati na njih in žvečiti tobak. V filmu so jih moški v to dobesedno prisilili, bivše prostitutke so zakon vzele v svoje roke, saj si z zakonom Divjega zapada niso mogle dosti pomagati, če so hotele izterjati svojo pravico.

Madeleine Stowe je s tem filmom končno potrdila svoj položaj nove holivudske zvezde. Inteligentna, nadarjena 35-letna igralka se bliskovito vzpenja in potrjuje svoje vrednosti.

Astronavti rastejo

Visoki astronavti so med bivanjem v vesolju v nevarnosti, da zaradi višine izgubijo službo. Ugotovili so namreč, da ljudje, ki precej časa preživijo v vesolju v stanju breztežnosti, v povprečju zrastejo za pet centimetrov, po vrnitvi na Zemljo pa te dodatne centimetre spet izgubijo.

NAGRADNA KRIŽANKA ■ NAGRADNA KRIŽANKA

					SESTAVIL SIMON BIZJAK	MESEČNO PLAČILO UPOKOJEN- CEM	MESTO IN ISTOIMENSKA REKA NA ČESKEM	PRIPADNIK TATAROV	KRAJ PRI IDRIJI	POVRTNINA	RTV NAPO- VEDOVALKA KOROŠEC	GRŠKI OTOK V KIKLADIH	NESPREMEN- LJIVOST HI- TROSTI, IN- TENZIVNOSTI	VIKTOR AVBELJ
					UTOPITEV, POTONITEV									
OPATJA														
FR. KRALJICA (MEDICI)											ZOPRN, GNUSEN CLOVEK			
OVALEN KROŽNIK								TRETJA POTENCA ŠTEVILA	ORGAN VIDA					
KOTANJA, VDOLBINA									POSODA ZA VINO					
NESEBIČNOST CLOVEKOLJUBE									NAJET AVTO Z VOZNIKOM					
NOVA DOBA	ENOVALENT- NI ALKILNI RADIKAL (IZ CRK LIMA)	POSODA ZA CVETJE	LASTNOST CLOVEKA, KI SE HITRO STEPE	TEKSTILNI IZDELEK	ČEŠKI REFOR- MATOR HUS RADU		ČRKA AZBUKE (IZ CRK ROJ)	MAJHEN JAD- RANSKI OTOK VRHUNSKI SPORTNIK			MATJJA VALJAVEC GL. MESTO EGIPTA			
NAJMANUŠA CELINA									TEŽKA KO- VINA (Cu)					
IZRAZITOST, OPAZNOST									PRITOK AMAZONKE					
MANUŠA SOBA					DRŽAVNA BLAGAUNA				PRITOK KARSKEGA MORJA BERILJU					
MESTO V SZ. FRAN- CIJ					ZORAN UBAVIČ		ČLOVEK Z NESPOBNI- MI, ZASTARE- LIMI NAZORI	ANAKSIMAN- DROV PRINCIP SL. PISATELJI- CA PEROCI						
ŠVEDSKI ZGODOVIN- AR IN POLTIK (OSCAR JOSEF IZ CRK LINA)	PREBIVALCI "NOVE" CELINE	REKA BOGOSLO- VEC, SEMEN- ŠČNIK			BELO VINO					BREZKLIŽ- NO SREDS- TVO	ARISTOFAN- NOVE KOMEDEJE			
SL. ASTRO- LOGINJA MALUS					VRSTA SLECA						DOBA TREH LET, TRILETJE	TOŃE ŽAGAR		
CELJSKA TOVARNA					POVEZANOST REKA V V. SIBIRIJI						NEUPORAB- LIJEN DEL CELOTE	POLJSKI SLIKAR (EUGENIUSZ)	TROPSKA PAPIGA	
IZUMITELJ LADUSKEGA VJAKA (JOSEF)					SLOVARSKO GESLO UDAREC S SEKIRO		BOLEZEN OČE- SNE VEZNICE SL. IGRAL- KA (RINA)							
ORCIK ZA OSKRBOVA- NJE ENOT							DIAPOZITIV AM. SKLA- DATELJ COPLAND			NŽJI PI- SARNSKI USLUŽBENEK				
ČERNIGOU AVGUST					AVS. DIRIGENT (HERBERT VON) STAROJUD. KRALJ				AMERIŠKI IGRALEC (ROBERT DE)	TETICA				
OČE					HELMUT KOHL	ŠESTDESET MINUT		ČLOVEK KI GA IŠČEJO ANTON KOROŠEC		NEM. PESNICA SEDEL 100		GRŠKA CRKA	NEKDANJI RUSKI VLADARSKI NASLOV	
ANGLEŠKI SLIKAR (PAUL)						KARTING					REKA PO- ZABLJENJA V GRŠKI MITOLOGJI			
AZIJSKA DRŽAVA (GL. MESTO BAGDAD)						IVAN NAPOTNIK		IGRALKA STARK			SL. ALPI- NIST (FRANCI)			

Oven: Ne odnehajte, četudi boste na delovnem mestu naleteli na težave in nerazumevanje. Čas je, da razrešite neke nejasnosti in dosežete svoj cilj. Prepričajte se, da s partnerjem, obujanje preteklosti vas ne bo nikamor pripeljalo. Bolezen v družini? Srečne številke: 1, 2, 7, 11, 23.

Bik: Planeti, zlasti Venera vam obetajo živahen teden bodisi v službi bodisi v zasebnem in čustvenem življenju. Vaša prihodnost in načrti bodo tesno povezani z neko ljubljeno osebo. Sedaj je pravi čas za ljubezen, svobodni bodo našli partnerje. Srečne številke: 1, 3, 9, 13, 16.

Dvojčka: Napetost je nekoliko popustila, toda še vedno pazite na svoje zdravje in psihično počutje. Odločajte se le za varne poteze in se izogibajte vsakemu tveganju. Denarja ne bo na pretek, zato varčujte. Možno je nekaj prijetnih srečanj. Srečne številke: 4, 5, 7, 14, 21.

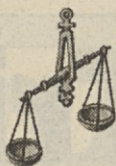
Rak: Planeti vam prinašajo tako želeno ljubezensko razmerje, vse možnosti so odprte, vendar bodite obzirni, da ne prizadenete osebe, ki vam je blizu. Možni so prepiri v družini. Postali boste samozavestni in prepričani vase. Čas za prijateljstvo in izlete. Srečne številke: 1, 2, 8, 10, 27.

Lev: Zavzeti boste z družinskimi odnosi in vprašanji, bodisi v zvezi z zdravjem, finančnimi dilemami bodisi s problemi drugih družinskih članov. Ukvarjali se boste z nepremičninami, možne so večje investicije. Na denarnem področju si boste precej opomogli. Srečne številke: 2, 3, 4, 9, 14.

Devica: Planeti so vam vse bolj in bolj naklonjeni, vaše čustveno življenje bo dobilo nov polet, pripravljate se na osvajanje. V zakonu precej skupnega veselja, s katerimi boste premagali kritične trenutke. V službi se boste v kratkem močno angažirali. Srečne številke: 5, 7, 9, 13, 25.

Tehtnica: Lahko se vam zgodi, da boste postali nestrpni, brez koncentracije. Naložili ste si obveznosti, ki jih ne zmagujete več. Zaradi izčrpanosti boste nagnjeni k prepričanju, ogroženo pa je tudi vaše zdravje. Denar prinaša samozavest. Srečne številke: 1, 4, 5, 9, 20.

Škorpijon: Dobre novice za osamljena srca. Vlada Venera. Ljubezenske puščice bodo kar švigale, čaka vas sreča, ne zamudite priložnosti. Ne čakajte, da bodo drugi vlekli poteze, ste v odlični formi, ne izmišljajte si po nepotrebnem ovir in težav. Srečne številke: 1, 2, 6, 7, 18.

Strelec: Še vedno vlada znak Device, zato morate biti previdni pri vseh aktivnostih, pa naj si podvige še tako želite. V nekem razmerju, ali z očetom ali s šefom, bo prišlo do preizkušnje. Varujte se nenadzorovanih reakcij. V ljubezni se umikate vase. Srečne številke: 3, 6, 7, 12, 24.

Kozorog: Okoliščine vas bodo v kratkem prisilile k večji aktivnosti, to pa bo dobrodošel ventil za vašo energijo. Vendar je pretiravajte v vašem razčiščevanju z ljudmi, da ne boste napadli nedolžnih. Prisluhnite nasvetom dobre prijateljice. Srečne številke: 1, 2, 6, 13, 17, 21.

Vodnar: Počutili se boste nekoliko nelagodno, razlog je v nekem nerazčiščenem odnosu. Mnoge nerodnosti lahko nadomestite s prijetnim obnašanjem in šarmom. V ljubezni se varujte razočaranja in ne dopustite, da bi nekdo izven vas odločal o prihodnosti. Srečne številke: 1, 4, 5, 11, 29.

Ribi: Zvezde so spet na vaši strani. Rešili se boste depresije in malodušja, odprite se ljudem, ki vas imajo radi, nima smisla, da trpite zaradi zlobnih jezikov. Potovanje v tujino, učenje, spoznali boste nove ljudi in doživeli kup obetavnih izkušenj. Srečne številke: 2, 3, 4, 9, 17.

Pri žrebanju rešitev nagradne križanke bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih bomo v uredništvu prejeli najkasneje do četrtek, 22. septembra 1994 do 12.00 ure. S križanko nam pošljite še čitljivo izpolnjen nagradni kupon št. 18.

Izmed pravilnih rešitev bomo izžrebali naslednje nagrade:

1. nagrada: Družinska pizza - Gostilna Ojstrica Celje
2. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone"
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba

Tokrat je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada: Darilni paket Grafike Gracer v vrednosti 5.000 tolarjev - Metka Njivar, Kramarjeva 34, 62000 Maribor
2. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Grofje Celjski v ..." - Saša Horvat, Šafarsko 42 a, 69240 Ljutomer
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba - Elizabeta Demšar, Cesta svobode 26, 64240 Radovljica

Iskreno čestitamo!

Nagrajenci naj se javijo v uredništvu zaradi dogovora o prevzemu nagrad!

Rešitev nagradne križanke št. 18 iz številke 35

Vodoravno: referendum, iranistika, Tinka, Ivi, Ekar, mina, malar, azil, tok, Oto, Bitinija, rej, prepolovitev, VA, Retoroman, alt, Svarum, nika, Krk, Tit, Ta, cvenk, sod, AJ, SP, maestro, Li, Kartazan, Rombon, jahalka, Amarna, Abano, Halikarnas, tovarnar, kit, Ott, Agir, JR, tanin, Monika, koronarka, Atanas, Aton, Sean, Na, ala, nos, Akra.

NAGRADNI KUPON ŠT.18
PRIIMEK IN IME:

ULICA: _____

POŠTA, KRAJ: _____

Pri Triglavu za svoj certifikat že danes dobite največ!

Morda veste, zakaj?

1.

Najnižji stroški poslovanja.

2.

Najnižja vpisna provizija.

3.

Največ delnic za vaš certifikat!

4.

Brezplačna lastninska nakaznica-vpisnica.

5.

Pooblaščene investicijske družbe Triglav vodijo ljudi iz vašega kraja, ki jih poznate in jim zaupate.

Triglav

Pooblaščene investicijske družbe

N A L O Ž B A P R E U D A R N E G A G O S P O D A R J A .

v sodelovanju z zavarovalnico triglav d.d.

REKLAMA

CELJE

d.o.o.

Ulica XIV. divizije 6, 63000 CELJE, Tel.: 063/ 26-236, 29-375, Fax.: 063/ 29-375

KOVINSKA GALANTERIJA

- IZDELAVA ZNAČK
- KOLAJN
- PLAKET
- POKALOV
- TERMIČNA OBDELAVA KOVIN

Anton Čizman, 61211 Ljubljana - Šmartno, Kajakaška 13
Tel., Fax: 061/ 59 889, Slovenija

**METAL
PROFIL** d.o.o.

Domžale
Jarška cesta 30

IZDELAVA IN MONTAŽA
DVORIŠČNIH IN GARAŽNIH VRAT
Z DALJINSKIM UPRAVLJANJEM

Telefon: 061/ 714-105 Telefax: 061/ 712-283

*Računalniška šola
Zvezdana Martiča*

Začetniški in nadaljevalni
računalniški tečaji, svetov-
vanje, računalniška literatu-
ra in video kasete.

Tudi na MOS! Hala B /18
Novo! Računalništvo za otroke!

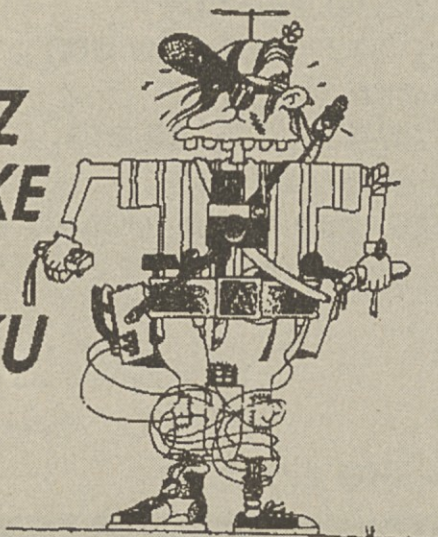
**DISPLAY
MMI**

Prešernova 7,
Celje, tel./fax:

26-812

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95.9MHz

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

*KUPON NOVE DOBE
ZA 10% POPUST*

PRI VEČERJI V HOTELU TRIGLAV
OD PONEDELJKA DO PETKA

Pri Triglavu za svoj certifikat že danes dobite največ!

Kje ga lahko vpišete?

1.

Poslovna mesta Zavarovalnice Triglav.

2.

Enote SDK.

3.

Poslovne enote Komercialne banke Nova Gorica.

4.

Poslovne enote Slovenske investicijske banke.

5.

Mobilne pisarne, ki pridejo k vam na vašo željo.

Pokličite nas:

za **Dolenjsko** in **Posavje** 0608/ **21 892** in 068/ **324 000**

za **Gorenjsko** 064/ **81 145** in 064/ **218 381**

za **Ljubljano** in **Zasavje** 061/ **13 21 243** in 061/ **301 305**

Ob Muri 069/ **31 650**

za **Primorsko** in **Notranjsko** 065/ **28 434**, 065/ **22 013**,

066/ **454 100**, 067/ **21 645** in 067/ **24 451**

za **Štajersko** in **Koroško** 063/ **441 321**, 062/ **222 438** in 0602/ **41 842**

Triglav

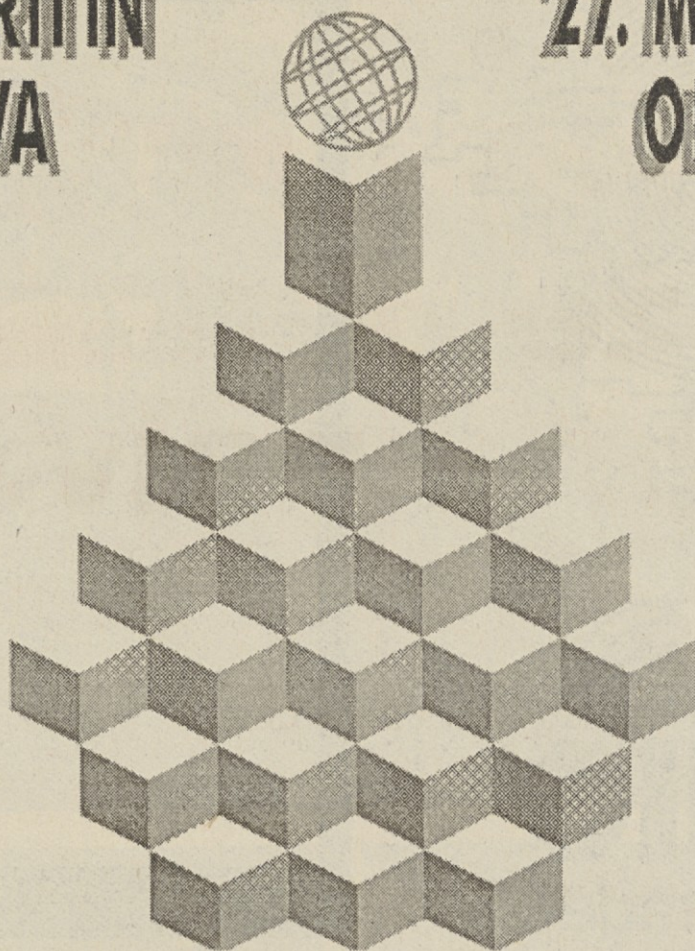
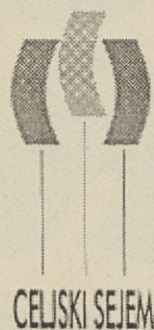
Pooblaščene investicijske družbe

N A L O Ž B A P R E U D A R N E G A G O S P O D A R J A .

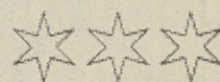
v sodelovanju z zavarovalnico triglav d.d.

PRAZNIK OBRTI IN PODJETNIŠTVA

Celjski sejem
9.-18.9.1994

27. MEDNARODNI OBRTNI SEJEM

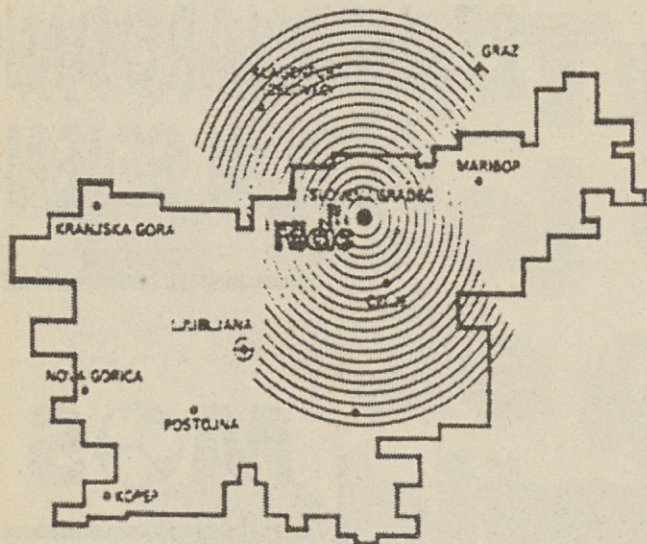

MOS

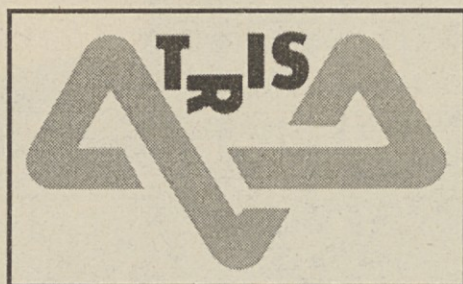
GENERALNI POKROVITELJ
MOS '94

Foto I. Strmole

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

PODJETJE ZA TRŽENJE,
RAČUNALNIŠTVO IN
IZOBRAŽEVALNE STORITVE
MURSKA SOBOTA D.O.O.

69000 MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 15,
TEL.: (069) 31-255, FAX: 21-116

FOTO
Rizmal Express

Mariborska 1 (stavba zavarovalnice, elektra)

-fotografije iz vaših filmov že v 1/2 ure. Izdelava kontrolirana na barvnem monitorju, možni izrezi, izbira papirjev...

- povečave A5 in A4 v ENI MINUTI iz katerekoli fotografije, dokumentov ter iz vseh velikosti DIA filmov.

-expres izdelava fotografij za osebne dokumente

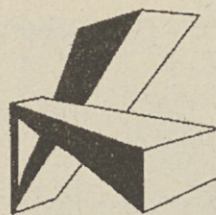
--dobro založena trgovina s foto potrebščinami

-foto vizitke, povečave do 1mx1m, folije za grafoskope, in še kaj

Obiščite nas

FOTO Rizmal

107,8 Mhz

Prva zasebna komercialna
radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

GRAFIKA GRACER d.o.o.

Okrogarjeva 2, 63000 Celje
tel./fax: +386 (0)63 34-164

Sejmi

*Računalniška šola
Zvezdana Martiča*

Začetniški in nadaljevalni
računalniški tečaji, sveto-
vanje, računalniška literatu-
ra in video kasete.

Tudi na MOS! Hala B /18
Novo! Računalništvo za otroke!

DISPLAY
MMI

Prešernova 7,
Celje, tel./fax:

26-812

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območjih zbornicah GZS).

POVPRAŠEVANJA DOMAČIH
PODJETIJ:

SL003-03521 IŠČEM SOVLAGATELJA ZA USTANOVITEV SKUPNEGA PODJETJA V KOVINSKI DEJAVNOSTI Z MOŽNOSTJO PROIZVODNJE: - NADGRADNJA KAMIONOV - PREDDELAVA PLOČEVINE - VARJENJE IN PREDDELAVA INOX, ROSTFREI PL. - IZDELAVA POSAMEZNIH ARTIKLOV ZA POHIŠTVENO INDUSTRIJO.

Kontakt: INFORMACIJSKA PISARNA GZS

SL003-03558 BORZA LESA IN LESNIH IZDELKOV IŠČE PONUDNIKE HLODOVINE IN ŽAGANEGA LESA LISTAVCEV ZA POTREBE SLOVENSkih LESARJEV. PRIPRAVITE SVOJO PONUDBO DO JESENI IN NAS O NJEJ SPROTI OBVEŠČAJTE.

Naziv: INTERNOVA LES - BORZA LESA
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: KONGRESNI TRG 5
Telefon: 061/12-64-100
Telefaks: 061/217-602
Kontakt: ZMAGO NOVAK

SL003-03563 POTREBUJEM PROSTOR ZA OPRAVLJANJE TRGOVINSKE DEJAVNOSTI. ZAŽELJENO LJUBLJANA OZ. OKOLICA.
Naziv: AUM, D.O.O.

Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: HUDOVERNIKOVA 4
Telefon: 061/315-439
Kontakt: BOŽA NEUMANN

PONUDBE DOMAČIH
PODJETIJ:

SL003-03509 ELEKTRONSKI IZDELEK: AVTOMATSKI POLNILNIK AVTOMOBILSKIH AKUMULATORJEV. POLNILNA NAPETOST 14,4 V MAX., POLNILNI TOK 10 A MAX., SICER ELEKTRONSKO REGULIRAN.

Naziv: VIJOLICA, D.O.O.
Kraj: ORMOŽ
Pošta: 62270
Naslov: SKOLIBROVA 1
Telefon: 062/702-812
Telefaks: 062/701-104
Kontakt: JOŽEF OSTROŠKO

SL003-03515 NUDIMO KAPACITETE ZA ROČNA DELA: - SESTAVLJANJE SKLOPOV - SORTIRANJE, PAKIRANJE, TEHTANJE - OBREZOVANJE S ŠKARJAMI.

Naziv: INDE SEVNICA, PODJETJE ZA USPOSABLJENJE IN ZAPOSLOVANJE INVALIDOV
Kraj: SEVNICA
Pošta: 68290
Naslov: TRG SVOBODE 13
Telefon: 0608/41-678
Telefaks: 0608/41-678
Kontakt: MARKO BORŠTNAR

SL003-03516 NUDIMO ALUMINIJSKE LAMELE ZA ŽALUZIJE V 5 BARVAH - BELA, SLO-NOKOŠČENA, BARVA BELE KAVE, SVETLO ZELENA IN ČOKOLADNORJAVA. DIMENZIJA: 0,19 X 25 MM, LEGURA 63/37 F 37 PAKIRANO V KARTONSKE ŠKATLE PO 2 KOLUTA A 500 M.

Naziv: DETA TRADE
Kraj: LJUBLJANA

Pošta: 61000
Naslov: RUSKA 7
Telefon: 061/314-519
Telefaks: 061/314-519
Kontakt: TATJANA POLJANEC

SL003-03557 OPRAVLJAM STORITVE NA PODROČJU HIŠNI OPRAVIL. ELEKTRIKA MANJŠA POPRAVILA, KERAMIKA, VODOVOD V STANOVANJU, PLESKANJE, POLAGANJE LA-DIJSKEGA PODA, ITISONOV, TAPISONOV, PLUTE. POLAGANJE TAPET, POPRAVILO RULET, ŽALUZIJ.

Naziv: HIŠNI SERVIS FOJTL
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: MELJSKA C. 5
Telefon: 061/212-009
Kontakt: FOJTL ROLAND

CUTOR. PREHRAMBENI IZDELKI: WALKERS-ČIPSI, PRIGRIZKI.

Naziv: GPM INC.
Kraj: NOVO MESTO
Pošta: 68000
Naslov: DRSKA 29A
Telefon: 068/324-391
Telefaks: 068/26-073
Kontakt: PETER HUMAR

SL003-03582 NUDIM PREVAJANJE PRAVNIH IN DRUGIH BESEDIL /ANGLEŠČINA, NEMŠČINA/. IZKUŠNJE PRI DELU V MEDNARODNIH ORGANIZACIJAH.

Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: TRUBARJEVA 64
Telefon: 061/323-422
Telefaks: 061/13-13-067

POSLOVNO SREČANJE S SLOVAŠKIMI PODJETNIKI

GZS - OZ Celje organizira skupaj s slovaško Komercialno in industrijsko zbornico iz Banske Bistrice "POSLOVNO SREČANJE PODJETNIKOV" z manjšo razstavo v Banski Bistrici od 25. do 27. oktobra tega leta.

Razstavni prostor je brezplačen!

V kolikor ste zainteresirani za boljše poslovanje s Slovaško, nas pokličite po telefonu ali sporočite po faxu!

Kontaktna oseba Edo Gaberšek: tel.: (063) 26 702 fax : (063) 27 530

SL003-03561 NUDIMO ZASTOPSTVA ZA NASLEDNJE BLAGOVNE ZNAMKE: KRAVATE: CERRUTI, TAYLOR & BUTLER, OXFORD & CAMBRIDGE M-JICE: FRUIT OF THE LOOM, TRENIRKE: BLACK SHEEP. NUDIMO TUDI TEKSTIL BREZ BLAGOVNE ZNAMKE ALI Z VAŠO LASTNO BLAGOVNO ZNAMKO: OTROŠKE HLAČE, HLAČE, JEANS, SRAJCE. PROIZVAJALCI DELAJO ZA VODILNE TOVARNE V EVROPI IN ZDA. VIETNAMSKI RIŽ, INDIJSKI ČAJ. VRHUNSKI ŠAMPONE IN GELE SCHUMI. SREDSTVA ZA OSEBNO HIGIENO. SREDSTVA PROTI MRČESU: INSECT-O-

Kontakt: BLAŽ MRVA
SL003-03588 IŠČEMO FIRMO, KI BI NAM PONUDILA ZASTOPSTVO ZA PRODAJO EL. AGREGATOV IN FIRMO, KI BI NAM PONUDILA SERVISIRANJE DELOVNIH IN GRADBENIH STOROJEV, VALJARJEV. IŠČEMO TUDI DIREKTNEGA PROIZVAJALCA AVTOMOBILOV, KI BI NAM PONUDIL ZASTOPSTVO IN PRODAJO.

Naziv: TRGOVSKO IN STORITVENO PODJETJE VANČEK, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: LENINGRAJSKA UL. 27

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Telefon: 062/302-321
Kontakt: IVAN PEKUŠEK

SL003-03597 LASTNIKI TOVORNJAKOV IN PREVOZNIKI POZOR! KVALITETNO, HITRO IN S KONKUREČNIMI CENAMI OPRAVLJAMO TUDI NASLEDNJE STORITVE: - OPREMLJANJE VOZIL PO ADR PREDPISIH - VGRADNJA POMOŽNIH NAPRAV NA TOVORNJAKE - ZAMENJAVA IN PREDELAVA NADGRADENJ NA TOVORNIH VOZILIH - SERVISIRANJE VOZIL - AVTOKLEPARSKA DELA.

Naziv: TAM GOSPODARSKA VOZILA, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62001
Naslov: PTUJSKA C. 184
Telefon: /062/411-321
Telefaks: /062/414-796
Teleks: 33-111 AVTOMA SI
Kontakt: LEON GRAŠIČ

SL003-03598 ALI IMATE DOBRE ZAMISLI, Vendar jih je težko realizirati? PONUJAMO VAM A/ SVETOVANJE PRI OBLIKOVANJU, KONCIPIRANJU IN KONSTRUIRANJU VAŠIH IZDELKOV, UVAJANJE POENOSTAVITEV, RACIONALIZACIJ, TRDNOSTNI PRERAČUNI IN OPTIMIRANJE TEŽE IZDELKA. B/ IZDELAVA KOMPLETNE PATENTNE, KONSTRUKCIJE IN TEHNOLOŠKE DOKUMENTACIJE ZA KOVINSKE, PLASTIČNE, LESENE IZDELKE ALI ORODJA PO VAŠI ZAMISLI C/ IZDELAVA PROTOTIPNIH IZDELKOV TUDI ZAHTEVNEJŠIH IZDELKOV D/ IZDELAVA KATALOGOV ZAGOTAVLJAMO HITRO, UČINKOVITO, KVALITETNO IN CENOVNO UGODNO USLUGO.

Naziv: TAM GOSPODARSKA VOZILA, D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62001
Naslov: PTUJSKA C. 184
Telefon: /062/411-321
Telefaks: /062/414-796

Teleks: 33-111 AVTOMA SI
Kontakt: FRANCI ZAJEC

SL003-03600 PRODAJAMO PAGERJE NOKIA /VSI MODELI NA ZALOGI/. MOŽNOST PLAČILA: GOTOVINSKO, ZAKUP, OBROČNO. SVETOVANJE GLEDE PAGING TERMINALA. SMO POOBLAŠČENI ZASTOPNIKI ZA PAGING NOKIA FIRME TELERAY, LJ.

Naziv: UP, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: DUNAJSKA 144
Telefon: 061/168-41-95
Telefaks: 061/168-41-95
Kontakt: ZORAN STOJMENOVIC

SL003-03601 PONUJAMO RAZVOJ ELEKTRONSKIH VEZIJO PO NAROČILU, REŠITVE S PODROČJA ELEKTRONIKE Z LASTNIM RAZVOJEM IN SVETOVANJA S PODROČJA APLIKATIVNE ELEKTRONIKE.

Naziv: UP, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: DUNAJSKA 144
Telefon: 061/168-41-95
Telefaks: 061/168-41-95
Kontakt: BRANKO BADRLJICA

SL003-03602 OPRAVLJAMO SERVIS ZA: PC, ATARI, AMIGA RAČUNALNIKE. MOŽNOST POGODBENEGA SERVISA ZA FIRME, UVOZNIKE IN FIZIČNE OSEBE. SERVIS JE TERENSKI IN STACIONARNI.

Naziv: UP, D.O.O.
Kraj: LJUBLJANA
Pošta: 61000
Naslov: DUNAJSKA 144
Telefon: 061/168-41-95
Telefaks: 061/168-41-95
Kontakt: BRANKO BADRLJICA

SL003-03603 NUDIMO PEPEL-

NIKE. PEPELNIK JE MOŽNO PRITRDITI NA PODLAGO, PRI ČEMER ZAVZAME ZALO MALO PROSTORA, POVŠINE. PRIMEREN JE ZA NAMESTITVEV NA PARKIRIŠČIH, PRED LOKALI ALI VELEBLAGOVNICAMI, KJER SICER LJUDJE VEČKRAT ODMETAVALO CIGARETNE OGORKE IN DRUGE MANJŠE ODPADKE KAR NA TLA - SLUŽI TUDI KOT ŠMETNJAK. PEPELNIK JE PRIMEREN TUDI ZA REKLAMNE NAMENE.

Naziv: MIRT - PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE, D.O.O. PREDDVOR
Kraj: PREDDVOR
Pošta: 64205
Naslov: ZG. BELA 48
Telefon: 064/45-247
Kontakt: MIRT STANISLAV
SL003-03610 NUDIMO SISTEM ELGREGO, ELEKTRIČNI SISTEM ZA DIESEL GORIVA, OBJEMKE AVTOMOBILSKO INDUSTRIJO.

Naziv: ELGREGO, D.O.O.
Kraj: MURSKA SOBOTA
Pošta: 69000
Naslov: CANKARJEVA 82
Telefon: 069/22-511
Telefaks: 069/22-511
Kontakt: RUDI DREVENŠEK

SL105-00076 IZDELUJEMO ORODJA ZA PROIZVODNJO BRIZGANIH IN PIHANIH IZDELKOV IZ PLASTIČNIH MAS V VELIKOSTI 496 X 596 MM. PROIZVAJAMO BRIZGANE IZDELKE IZ PLASTIČNIH MAS DO TEŽE 200 GR.

Naziv: PLASTDISPENSER D.O.O.
Kraj: ORMOŽ
Pošta: 62270
Naslov: LJUTOMERSKA 38A
Telefon: 062/702-529
Telefaks: 062/701-805
Kontakt: MAJDA LUKNER

SL105-00077 POSREDUJEMO

PODATKE O DELAVCIH, KI IŠČEJO REDNO ZAPOSILITEV, ZAPOSILITEV ZA DOLOČEN ČAS ALI DELO PO POGODBI O DELU IN PRIPRAVNISTVO.

Naziv: ASISTENT D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: GLAVNI TRG 17/B
Telefon: 062/225-138
Telefaks: 062/211-562
Kontakt: MIRJANA IVANUŠA

SL105-00081 PONUJAMO ŠIROK ASORTIMAN ŽIVILSKEGA IN NEŽIVILSKEGA BLAGA NA DEBELO IN DROBNO. IZVAJAMO MARKETINŠKE STORITVE NA PODROČJU EKONOMSKEGA MARKETINGA.

Naziv: SCHMIDT EXPOPRT - IMPORT D.O.O.
Kraj: MARIBOR
Pošta: 62000
Naslov: SMETANOVA UL. 34
Telefon: 062/221-641, 514-796
Telefaks: 062/221-641
Kontakt: MITJA SCHMIDT

PODROBNEJŠE INFORMACIJE LAHKO DOBITE VSAK DAN MED 9.00 IN 13.00 URO V INFORMACIJSKI PISARNI CIS GZS, SLOVENSKA 41, LJUBLJANA, TEL: 061/1250-122, FAX: 061/219-536 IN NA VSEH OBMOČNIH ZBORNICAH · GZS.

NOVA
DOBA

Naročilnica

Ime: priimek:

naslov:

naročam časopis Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošiljajte izvodov.

število

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

.....
podpis naročnikaMALI
OGLASI

JO KRZNDARICE JUŽNOAMERIŠKE ČINCILE DODATNO ZASLUŽITI? Ugodna cena kvalitetnih razplodnih živali, možnost kredita. Pohitite, količina je omejena. Tel.: 062/ 514-277, Lojze

● **ZEMLJIŠKO PARCELO** cca 27 arov - gradbeno zemljišče - primerno za več stanovanjskih enot ali obrtni center, v centru Gorenja (Šmartno ob Paki), prodava. Sedaj sta vrt in sadovnjak. Tel.: 063/ 29-758, med 10. in 22. uro

● **LENEŽE IN NOŽE** za vse vrste plugov in frez prodajamo in kupujemo. Popravljamo kotle za žganjekuho in peči ter izdelujemo okenske mreže. Kovaštvo Černigoj, Lokavec 45, Ajdovščina, tel.: 065/ 62-645

● **VSE VRSTE STAREGA POHIŠTVA**, ure, umetnine, nakit, kovance, razglednice... odkupujemo. Nudimo tudi kvalitetne restavratorske usluge. ANTIKA KIRKA, Tavčarjeva 7, Kranj, tel.: 064/ 221-037 ali 48-545

● **TAKOJ IN KVALITETNO MONTIRAM** lesne obloge, karnise, pohištvo ter drugo in opravi vse hišna popravila - zidarska, keramična, električna in vodoinštalaterska, soboslikarska in drugo. Tel.: 067/ 73-108, po 20. uri

● **OPLEMENITITE SVOJ DENAR!** Sedaj tudi v Pomurju. Kratkoročna premostitvena posojila, garancija hipoteka, realizacija v dveh dneh! ZDENEX d. o. o., PE Maribor, Svetozarevska 10, tel. in fax: 062/ 20-391, ZDENEX d. o. o., PE Murska Sobota, Arhitekta Novaka 4,

69000 Murska Sobota, tel. in fax: 069/32-848

● **VSE VRSTE STARIN**, starejših od sto let, stalno odkupujem. Mejak, Staje 1 c, 61292 Ig pri Ljubljani, tel.: 061/ 662-243

● **HLAJENJE, GRETJE IN PREZRAČEVANJE**. Sodobne klima naprave "Electra". Brezplačen ogled in svetovanje, montaža in servis. ČIP, d. o. o., Stegne 25, 61000 Ljubljana, tel.: 061/ 1597-308, fax: 061/ 1591-367

● **BETONSKI ZIDAKI** 25, 20 in 12, talne plošče, travne plošče, škarpniki, robniki, nosilni stebri, zračniki in vrtno ograje. Cementninarstvo Šurbek, Poljčane, tel.: 062/ 825-303

● **ZASTAVO 101**, letnik 86, neregistrirano, ugodno prodam. Tel.: 063/ 28-390, med 16. in 21. uro

● **ZASTAVLJALNICA MIKENI** nudi zelo ugodna posojila na osnovi zastave zlatnine, avdio-video tehnike in avtomobilov. Delovni čas od 9. do 17. ure, od ponedeljka do petka. Tel.: 062/ 227-745

MALI OGLAS
BREZPLAČNO

KUPON

Moj naslov:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom "Za male oglase" in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Kako bi s certifikatom ravnan preudaren gospodar?

Vemo, da ste se kot imetnik lastniškega certifikata znašli pred težko odločitvijo. Ponudb je veliko, vendar vse niso enako gotove. Kaj je torej treba vedeti, preden se odločite?

PODJETJE ALI POOBLAŠČENA INVESTICIJSKA DRUŽBA?

Naložba certifikata v določeno podjetje se zdi na prvi pogled vabljava, vendar ima tudi svoje slabe strani. Z naložbo celotnega certifikata v eno samo podjetje je tveganje precejšnje, če pa boste svoj certifikat vložili v več podjetij, boste morali njihov položaj nenehno spremljati. Najbolje je, če zahtevno delo namesto vas opravijo strokovnjaki pooblaščenih investicijskih družb.

POREKLO INVESTICIJSKE DRUŽBE.

Bodite pozorni na ustanovitelje in vodstva posameznih investicijskih družb. Pooblaščene investicijske družbe Triglav je posredno ustanovila Zavarovalnica Triglav, ki je izjemno močno in trdno podjetje z dolgotrajnimi izkušnjami na denarnem področju, kar je najboljšo jamstvo za odgovorno in uspešno upravljanje z vašim premoženjem.

VARNOST IN DONOS.

Triglav - Pooblaščena investicijska družba Ob Muri bo kupovala delnice vrste dobrih in obetavnih slovenskih podjetij, predvsem pa tistih s Prekmurja in Prlekije. Zato bo naložba certifikata v našo investicijsko družbo za vas varna in donosna, hkrati pa bo zagotavljala, da bo bogastvo vašega kraja ostalo v vaših rokah.

VREDNOST.

Delnice naše investicijske družbe bodo v najkrajšem možnem času vključene v trgovanje na Ljubljanski borzi, kar pomeni, da jih boste lahko dobro in brez težav prodali ter tako zanje dobili gotovino. Prepričani smo, da bodo delnice naše investicijske družbe iskan vrednostni papir z dobro ceno.

ENOSTAVNOST.

Svoje certifikate boste lahko vpisovali v našo družbo na okencih vseh poslovnih mest Zavarovalnice Triglav ter na vseh enotah PTT in SDK. Na vašo željo pa bomo pripravili dodatna vpisna mesta na vašem delovnem mestu.

Naša družba ima vso oporo v Zavarovalnici Triglav, ki je trdno in močno podjetje z več kot milijonom zavarovancev in bogatimi izkušnjami na denarnem področju. Doslej smo varovali vaše premoženje, zdaj vam ponujamo roko pri ustvarjanju in varovanju vašega prihodnjega bogastva.

Vse informacije so vam na voljo na vseh poslovnih mestih Zavarovalnice Triglav ali pri vašem zavarovalnem zastopniku. Pokličite nas po telefonu: 069/31-650.

Pooblaščena investicijska družba
ob Muri d.d.

Triglav

NALOŽBA PREUDARNEGA GOSPODARJA

Spet potres v Kaliforniji

Zemljske plasti v Kaliforniji se nikakor nočejo umiriti. Jasnovidka, igralka Shirley McLane, je hud potres sicer napovedovala v mesecu avgustu, vendar se ni mnogo uštela. Svetovne agencije so sporočile, da je v nedeljo večji del Nevade in severno Kalifornijo zajel potres šeste stopnje po Richterjevi lestvici. O morebitnih žrtvah do zaključka redakcije še ni bilo nič znanega.

Letalonosilka za Haiti

Očitno je, da se Američani prav resno pripravljajo na vojaški poseg na Haitiju. Konec minulega tedna so tja že napotili svojo letalonosilko Eisenhower, medtem ko v oporišču Norfolk menda že vkrcujejo na ladje vojake ene izmed ameriških divizij. Vsega skupaj so Američani za poseg na Haitiju pripravili dvanajst velikih vojnih ladij.

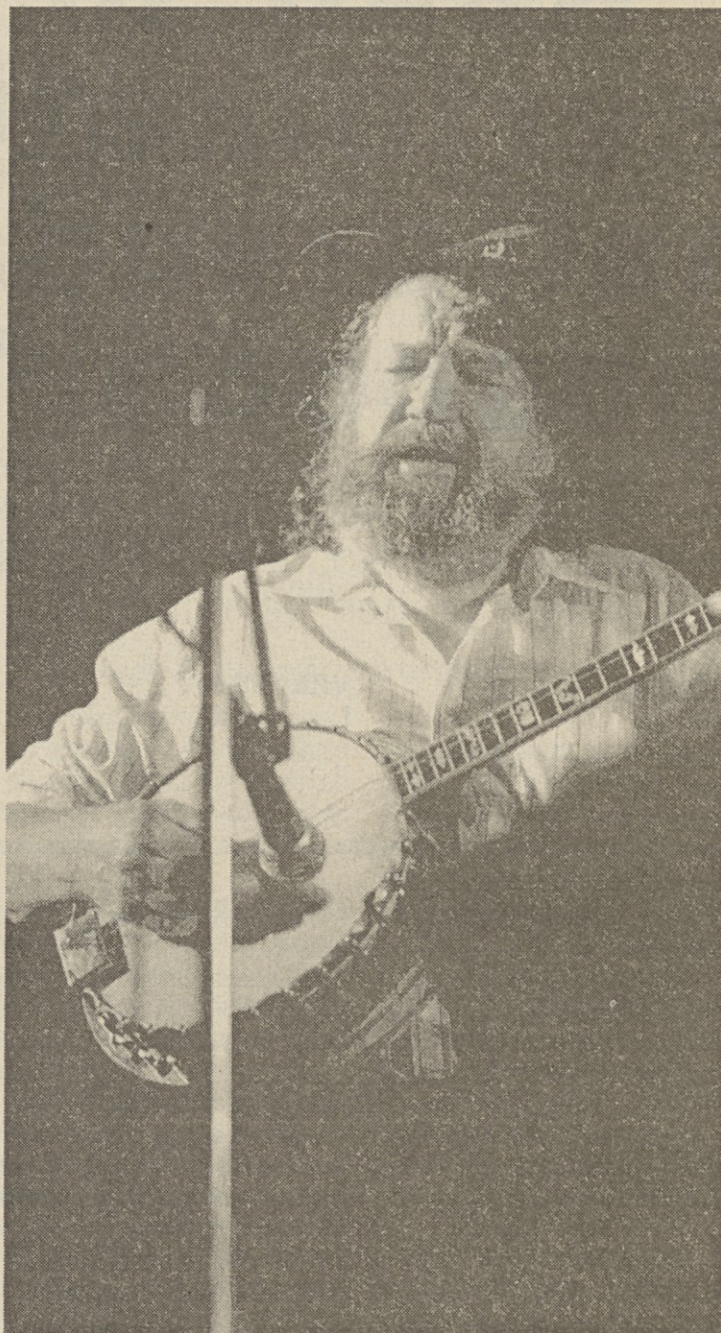
Macha napravil samomor

Petkratni svetovni kolesarski prvak na velodromu, 35-letni Nemeč Detlef Macha, si je v petek v Erfurtu zaradi osebnih težav vzel življenje. Macha je bil v osemdesetih letih vodilni kolesar v posamični nasledovalni vožnji na 4000 metrov na velodromu.

150 let Zdravljice

Na Gorenjskem te dni pripravljajo številne prireditve, vezane na različne obletnice Prešernove Zdravljice. Danes uradna državna himna je namreč nastala pred natanko 150 leti. Pesem, ki sodi med najbolj priljubljene pesmi Franceta Prešerna, je družabna napitnica, namenjena širokemu krogu ljudi, prebuja njihovo narodno zavest in samozavest.

PANORAMA

THE DUBLINERS, irski glasbeniki: Irski veterani The Dubliners so na glasbeni sceni že več kot tri desetletja, vseskozi vztrajajo pri svojem videnju irske ljudske glasbe, ki ga nadgrajujejo s svojimi uspešnicami, med katerimi sta že ob začetku njihove kariere iz leta 1967 *Seven Drunken Nights* in *Black Velvet Band*. Glasba priletnih veseljakov najbolje učinkuje v sproščenem okolju irskih pivnic in klubov, toda tudi na koncertu v ljubljanskih Križankah so več kot navdušili številno občinstvo.

Foto: Nina

Grobница z žrtvami kuge

V starem delu Marseilla so izkopali množično grobnico z žrtvami kuge iz leta 1720. Okostja so zaradi delovanja živega apna, s katerim so trupla prekrili, dobro ohranjena. Leta 1720 je bila ena zadnjih velikih epidemij kuge v zahodni Evropi, razširila se je po prihodu neke turške ladje v pristanišče Marseille in zajela vso francosko pokrajino Provanso. Okostja bodo strokovnjaki natančno pregledali in skušali določiti vrsto bacila, ki je pokosil okoli 85.000 ljudi.

Discovery končno v vesolju

V noči na soboto je končno poletela vesoljska ladja Discovery, ki je ponesla v vesolje pet astronautov, ki bodo med drugim preizkušali raketni propulzivni sistem, vreden sedem milijonov dolarjev. Namenjen je astronautom v primeru okvare na raketah. Novost je v tem, da bodo vesoljci prosto plavali v vesolju in ne bodo privezani, kot so bili doslej. Na Discoveryju sta tudi dva teleskopa, s katerima bodo proučevali sončno površino.

Proti zlorabi otrok

V Kuala Lumpurju v Maleziji tačas poteka štiritidnevna konferenca o preprečevanju zlorabe otrok. Udeležuje se je devetsto predstavnikov iz 62 držav. Organizirajo jo mednarodno združenje proti zlorabi in zanemarjanju otrok, malezijski svet za otroško varstvo in skupina za preprečevanje zlorabe in zanemarjanja otrok.